

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta

Aika 10.12.2025 klo 15:00 - 17:00**Paikka** Viitasaaren kaupungintalo, Keskitie 10, 44500 Viitasaari (lautakuntien kokoushuone)**Osallistujat**

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Tuikkanen Tuija	Puheenjohtaja, Viitasaari	poistui klo 16.16
	Leppänen Erkki	Varapuheenjohtaja, Kivijärvi	
	Vauhkonen Markku	Jäsen, Viitasaari	
	Laitinen Raili	Jäsen, Kinnula	
	Sauramäki Lasse	Jäsen, Kyyjärvi	
	Ahola Jaana	Jäsen, Pihtipudas	Teams Teams Teams, poistui klo 16.00 poistui klo 16.22
	Jäppinen Titta	Jäsen, Saarijärvi	
	Kunelius Kari	Jäsen, Saarijärvi	
	Keisanen Miska	Jäsen, Karstula	
	Marttinen Teemu	Jäsen, Karstula	
	Jämsen Reijo	Varajäsen, Pihtipudas	
Poissa	Kauppinen Mika		
	Kyläniemi Aira		
	Vuopionperä-Kovanen Helena		
Muu	Glad Hannu	Viitasaaren khall edustaja	klo 15.03 - 15.38
	Nykänen Onni	Pihtiputaan khall edustaja	
	Flyktman Sari	Esittelijä/valmistelija	
	Laukkanen Tuuli	Asiantuntija	
	Mattola Auli	Pöytäkirjanpitäjä	

Käsitellyt asiat 83 - 95**Allekirjoitukset** Pöytäkirja on allekirjoitettu sähköisesti.Tuija Tuikkanen
puheenjohtajaAuli Mattola
pöytäkirjanpitäjä**Pöytäkirjan tarkastus** Pöytäkirja on tarkastettu, todettu kokouksen kulun mukaiseksi ja allekirjoitettu sähköisesti.Reijo Jämsen
pöytäkirjantarkastajaRaili Laitinen
pöytäkirjantarkastaja**Pöytäkirjan nähtävilläpito**

16.12.2025 Viitasaaren kaupungintalo (tekninen osasto), kopiona sopijakuntien kunnanvirastoissa, Viitasaaren kaupungin verkkosivut

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 83	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
§ 84	Pöytäkirjantarkastajien valinta	4
§ 85	Valvontaeläinlääkärin viran perustaminen	5
§ 86	Päätös eläinlääkintähuoltolain (285/2023) 9 §:n mukaisesta kunnallisten eläinlääkäripalvelujen järjestämisvastuun laajuu- desta	14
§ 87	Eläinlääkintä / Maksutaksa	24
§ 88	Ympäristöterveysvalvonnan valvontasuunnitelma vuodelle 2026	28
§ 89	Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunnan sisäisten tar- kastajien valinta toimikaudelle 1.6.2025 - 31.5.2029	30
§ 90	Ilmoitusasiat / Talous-, henkilöstö-, ympäristöterveysvalvonta, eläinlääkintä ja eläinsuojelu	33
§ 91	Ilmoitusasiat / Rakennusvalvonta	34
§ 92	Pohjoisen Keski-Suomen ympäristöpalvelujen ympäristönsuoje- lun valvontasuunnitelma 2026 - 2029	35
§ 93	Määräaikaisen ympäristösihteerin viran perustaminen	36
§ 94	Päätös maa-ainesten ottamistoiminnan keskeyttämisestä / Koi- raharjun sora-alue 729-413-17-47, Saarijärvi	41
§ 95	Ilmoitusasiat / Ympäristönsuojelu	43

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta § 83

10.12.2025

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta 10.12.2025 § 83

Ympäristöterveydenhuollon, ympäristönsuojelun ja rakennusvalvonnan yhteistoiminnan järjestämistä varten on perustettu yhteiseksi toimielimeksi kuntalain 77 §:n mukainen lautakunta, jossa on 12 jäsentä. Sopijakunnat ovat Viitasaari, Pihtipudas, Saarijärvi, Karstula, Kinnula, Kyyjärvi, Kannonkoski ja Kivijärvi. Lautakunta toimii Viitasaaren kaupungin organisaatiossa ja on nimeltään 1.1.2018 alkaen Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta.

Lautakunnan tehtävistä ja kokousjärjestelyistä määrätään tarkemmin toimialan toimintasäännössä ja isäntäkunnan hallintosäännössä. Sopijakunnat ovat muuttaneet hallintosääntöjään siten, että niissä annetaan sopimuksen mukaiset tehtävät isäntäkunnalle ja niiltä osin noudatetaan isäntäkunnan hallintosääntöä.

Kokous kutsutaan koolle lautakunnan päättämällä tavalla. Kuntalain 103 §:n mukaan muu toimielin kuin valtuusto on päätösvaltainen kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Asioiden käsittelyssä oikeus päätöksentekoon vaihtelee kunnittain yhteistoimintasopimuksen mukaisesti.

Ympäristöterveysvalvonta, eläinlääkintä ja eläinsuojelu

Päätöksentekoon oikeuttavat kunnat ja jäsenmäärät;

Saarijärvi (2 jäsentä), Viitasaari (2 jäsentä), Pihtipudas (2 jäsentä), Karstula (2 jäsentä), Kinnula (1 jäsen), Kyyjärvi (1 jäsen), Kannonkoski (1 jäsen) ja Kivijärvi (1 jäsen).

Jäseniä yhteensä 12, kokouksessa läsnä oltava vähintään 7 jäsentä.

Ympäristönsuojelu

Päätöksentekoon oikeuttavat kunnat ja jäsenmäärät;

Saarijärvi (2 jäsentä), Viitasaari (2 jäsentä), Pihtipudas (2 jäsentä), Kinnula (1 jäsen), Kyyjärvi (1 jäsen), Kannonkoski (1 jäsen) ja Kivijärvi (1 jäsen).

Jäseniä yhteensä 10, kokouksessa läsnä oltava vähintään 6 jäsentä.

Rakennusvalvonta

Päätöksentekoon oikeuttavat kunnat ja jäsenmäärät;

Viitasaari (2 jäsentä), Pihtipudas (2 jäsentä), Karstula (2 jäsentä), Kinnula (1 jäsen), Kyyjärvi (1 jäsen), Kannonkoski (1 jäsen) ja Kivijärvi (1 jäsen).

Jäseniä yhteensä 10, kokouksessa läsnä oltava vähintään 6 jäsentä.

Päätösehdotus

Puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Päätös

Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Pohjoisen Keski-Suomen ympä- § 84
ristölautakunta

10.12.2025

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta 10.12.2025 § 84

Hallintosäännön mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla. Ympäristölautakunta voi käyttää pöytäkirjojen tarkastamisessa sähköistä tarkastamismenettelyä. Määräaika pöytäkirjan tarkastamiselle sähköisesti on kolme päivää.

Lautakunta valitsee kaksi pöytäkirjantarkastajaa Viitasaaren, Pihtiputaan, Kannonkosken, Kivijärven, Kyyjärven tai Kinnulan virallisista kokousedustajista.

Päätösehdotus

Lautakunta valitsee pöytäkirjantarkastajiksi Aira Kyläniemen ja Raili Laitisen.

Päätös

Lautakunta valitsi pöytäkirjantarkastajiksi Reijo Jämsénin ja Raili Laitisen.

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta § 42	26.08.2025
Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta § 60	30.09.2025
Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta § 85	10.12.2025

Valvontaeläinlääkäriin viran perustaminen

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta 26.08.2025 § 42

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristöpalveluissa on kaksi valvontaeläinlääkäriä virkaa. Toinen viroista on valvontaeläinlääkäri ja vastaavan eläinlääkäriin yhdistelmävirka, joka on perustettu kesäkuussa 2022 täydentämään resurssivajetta. Lisäresurssista huolimatta kaikkia lakisääteisiä tehtäviä ei saada nykyisellä resurssilla hoidettua. Valvontaeläinlääkäri resurssi on nykyisellään 1,5 htv:tä, kun resurssilaskelman mukaan tehtäviin tarvittaisiin 2,75 htv:tä. Yksikköön esitetään perustettavaksi yksi uusi kokoaikainen valvontaeläinlääkäri virka, jolloin valvontaeläinlääkäriresurssi olisi 2,5 htv:tä. Uuden viran myötä valvontaresurssivajetta olisi edelleen yhteensä noin 0,25 htv:tä.

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristöpalveluissa ei ole erillistä hygieenikkoeläinlääkäriä virkaa, vaan valvontaeläinlääkärit hoitavat sekä valtion virkatehtäviä että kunnallisia elintarvikevalvonnan tehtäviä. Resurssilaskelman mukaan tarvittavasta valvontaeläinlääkäriresurssista 2,15 htv:tä koskee valtion valvontatehtäviä ja 0,6 htv:tä kunnan valvontatehtäviä. Valtio maksaa valtion virkatehtävistä kunnalle korvauksen ja kunnan elintarvikevalvonnasta peritään valvontamaksuja asiakkailta. Aluehallintovirasto on antanut puoltavan lausunnon uuden valvontaeläinlääkäriin viran perustamisesta. Lausunnossa on todettu myös, että resurssilaskelmassa on joidenkin tehtävien osalta aliarvioitu resurssitarvetta. Vuoden 2026 alussa voimaan astuvan aluehallintouudistuksen myötä on odotettavissa, että aluehallintoviraston tehtävistä osa siirtyy edelleen kunnallisille viranhaltijoille.

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta § 42
Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta § 60
Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta § 85

26.08.2025
30.09.2025
10.12.2025

Valtion/kunnan valvontatehtävä	Valvontatehtävä	Resurssitarve henkilötyövuosina (htv)	
Valtio	Eläinten hyvinvoinnin valvonta (sis. eläinkuljetusten valvonta)	1,6	Valtion valvontatehtävät yhteensä 2,15 htv
Valtio	Eläinten terveyden valvonta (sis. tuonti- ja vientivalvonta)	0,2	
Valtio	Eläinten tunnistamisen ja rekisteröinnin valvonta	0,2	
Valtio	Sivutuotevalvonta	0,1	
Valtio	Vierasaine- ja lääkekirjanpidonvalvonta	0,05	
Kunta	Hyväksytyjen elintarvikehuoneistojen (laitosten) valvonta	0,2	Kunnan valvontatehtävät yhteensä 0,6 htv
Kunta	Eläinperäisen alkutuotannon valvonta	0,4	
Yhteensä		2,75	

Eläinlääkintähuoltolain (765/2009) 23 §:n mukaan valtion varoista maksetaan kunnalle korvaus 15 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettujen valvontatehtävien suorittamisesta. Näitä tehtäviä ovat eläinten hyvinvoinnin valvonta (sis. eläinkuljetusten valvonta), eläinten terveyden valvonta (sis. tuonti- ja vientivalvonta), eläinten tunnistamisen ja rekisteröinnin valvonta, sivutuotevalvonta sekä vierasaine- ja lääkekirjanpidonvalvonta. Eläinsuojeluvalvonta tehdään pääsääntöisesti parityöskentelynä.

Valtion maksaman korvauksen perusteena ovat kunnalle aiheutuvat välittömät kustannukset. Valtio korvaa valvontaeläinlääkärin palkkauskustannuksia kunnalle Valtioneuvoston eläinlääkintähuollosta annetun asetuksen 1031/2009 3 §:n mukaisesti. Palkkauskustannus sisältää lisäksi henkilösivukulut. Vuoden 2024 tilinpäätöksen ja kuluvaan vuoden toteuman perusteella nykyisellä valvontaeläinlääkäriresurssilla valtion korvaama osuus on noin 100 000 euroa vuodessa ja menot noin 192 000 euroa, jolloin alijäämä on 92 000 euroa. Tämä ns. alijäämä on kustannus valvontaeläinlääkärien suorittamasta kunnan elintarvikevalvonnan tehtävistä. Valvontaeläinlääkärien suorittamia kunnan elintarvikevalvontaan kuuluvia tehtäviä ovat hyväksytyjen elintarvikehuoneistojen (laitosten) valvonta ja eläinperäisen alkutuotannon valvonta. Kunnan elintarvikevalvonnasta saadut tulot ovat olleet vuosittain noin 5 000 euroa.

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta § 42
Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta § 60
Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta § 85

26.08.2025
30.09.2025
10.12.2025

Uuden viran perustamisen myötä valtion maksama kustannusosuus kasvaisi noin 170 000 euroon eli noin 70 000 euroa. Toimintamenojen lisäys olisi noin 100 000 euroa (henkilöstökulut 85 000 euroa ja palvelujen ostot 15 000 euroa). Alijäämä kasvaisi siis 30 000 euroa aikaisempaan verrattuna. Kustannus jakautuu sopimuskuntien kesken yhteistoimintasopimuksen asukasluvun suhteessa. Laskelmassa ei ole huomioitu valvontaeläinlääkärien elintarvikevalvonnasta saatuja tuloja, jotka myös hieman kasvaisivat resurssin lisääntyessä.

	1,5 HTV	2,5 HTV	Muutos
Valtion kustannusosuus	100 000	170 000	70 000
Toimintakulut	-192 000	-292 000	-100 000
Alijäämä	-92 000	-122 000	-30 000

Virka esitetään avattavaksi 1.10. alkaen, jotta valvonnan työjonoa saataisiin purettua mahdollisimman pian. Yhdistelmäviran vastaavan eläinlääkärin resurssista ei voida kompensoida resurssivajetta, koska vastaavan eläinlääkärin tehtäviin tulee syksyn aikana kulumaan vielä merkittävästi normaalia enemmän työaikaa uuden 1.1.2026 voimaan tulevan eläinlääkintähuoltolain valmistelutyön vuoksi.

Vuoden 2025 talousarvioon tehdään muutosehdotus tämän osalta siten, että eläinsuojelun toimintamenot kasvavat 24 800 euroa (palkkakulut 17 500 euroa, palkkojen sivukulut 3 500 euroa, palvelujen ostot 3 800 euroa) ja tulot valtiolta kasvavat 17 500 euroa eli nettomenot kasvavat noin 7 300 euroa loppuvuoden osalta. Kustannuslisäys tarkoittaa Saarijärven kaupungin osalta noin 2 400 euroa, Viitasaaren kaupungin osalta noin 1 600 euroa, Pihtiputaan ja Karstulan kuntien osalta noin 1 000 euroa sekä Kinnulan, Kannonkosken, Kivijärven ja Kyyjärven kuntien osalta alle 500 euroa.

Oheismateriaali:

- Resurssiselvitys
- Aluehallintoviraston lausunto

Lisätiedot: Ympäristöpalvelujen palvelualuejohtaja Sari Flyktman, puh 044 459 7385

Päätösehdotus

Ympäristöpalvelujen palvelualuejohtaja:

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta päättää perustaa uuden valvontaeläinlääkärin viran 1.10.2025 alkaen.

Vuoden 2025 talousarvioon tehdään muutosehdotus siten, eläinsuojelun toimintamenot kasvavat 24 800 euroa (palkkakulut 17 500 euroa, palkkojen sivukulut 3 500 euroa, palvelujen ostot 3 800 euroa) ja tulot valtiolta

Pohjoisen Keski-Suomen ympä- § 42
ristölautakunta
Pohjoisen Keski-Suomen ympä- § 60
ristölautakunta
Pohjoisen Keski-Suomen ympä- § 85
ristölautakunta

26.08.2025

30.09.2025

10.12.2025

kasvavat 17 500 euroa eli nettomenot kasvavat noin 7 300 euroa loppuvuoden osalta.

Uuden valvontaeläinlääkärin rekrytointi pyritään aloittamaan mahdollisimman pian.

- - -

Tämän asian alussa keskusteltiin lautakunnan varajäsenen Kristiina Kahilan esteellisyydestä osallistua asian käsittelyyn, koska hän toimii maatalousyrittäjänä. Lautakunta katsoi, ettei maatalousyrittäjänä toimiminen ole sellainen esteellisyysperuste ettei voisi osallistua asian käsittelyyn.

Keskustelun kuluessa tuli esille, että edellinen lautakunta on aiemmassa kokouksessaan tehnyt valvontaeläinlääkärin viran perustamisesta hylkäävän päätöksen.

Lasse Sauramäki esitti, että asia palautetaan valmisteluun lisäselvitystä varten. Titta Jäppinen kannatti esitystä.

Päätös

Lautakunta päätti, että Kristiina Kahila ei ollut esteellinen tämän asian käsittelyyn. Lisäksi lautakunta päätti yksimielisesti, että asia palautetaan takaisin valmisteluun lisäselvitystä varten.

Merkitään pöytäkirjaan, että Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston ympäristöterveydenhuollon yksikön päällikkö Matti Nyberg oli tämän asian osalta lautakunnan kuultavana teams-yhteyden välityksellä klo 15.13 – 15.33.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Ote jatkokäsittelyyn ympäristölautakunta

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta 30.09.2025 § 60

Ympäristölautakunta palautti asian valmisteluun ja pyysi lisäselvitystä siitä, miten tuotantoeläintilojen väheneminen vaikuttaa valvontaeläinlääkärien työmäärään.

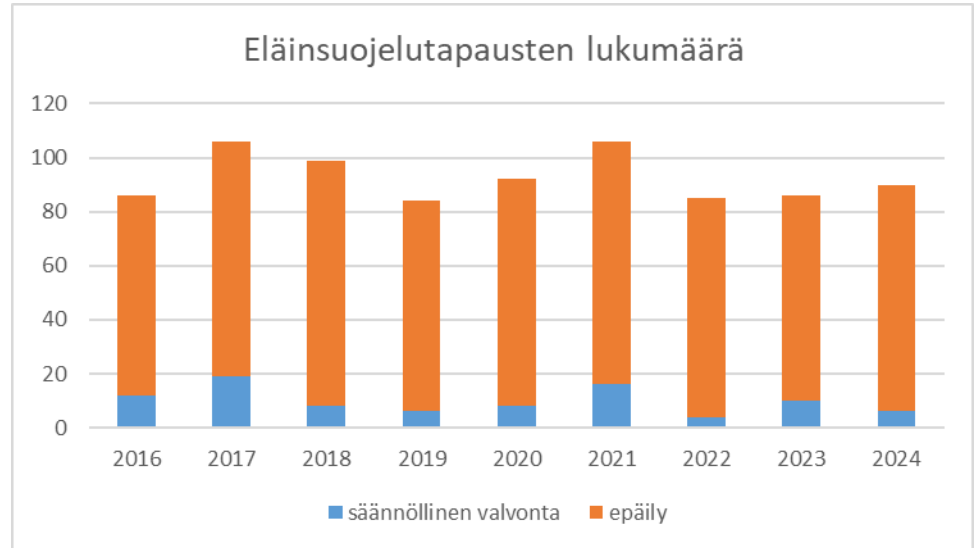
Eläinsuojelutapausten määrä on pysynyt likimain samalla tasolla tarkastellulla ajanjaksolla (2016-2024).

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta § 42
Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta § 60
Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta § 85

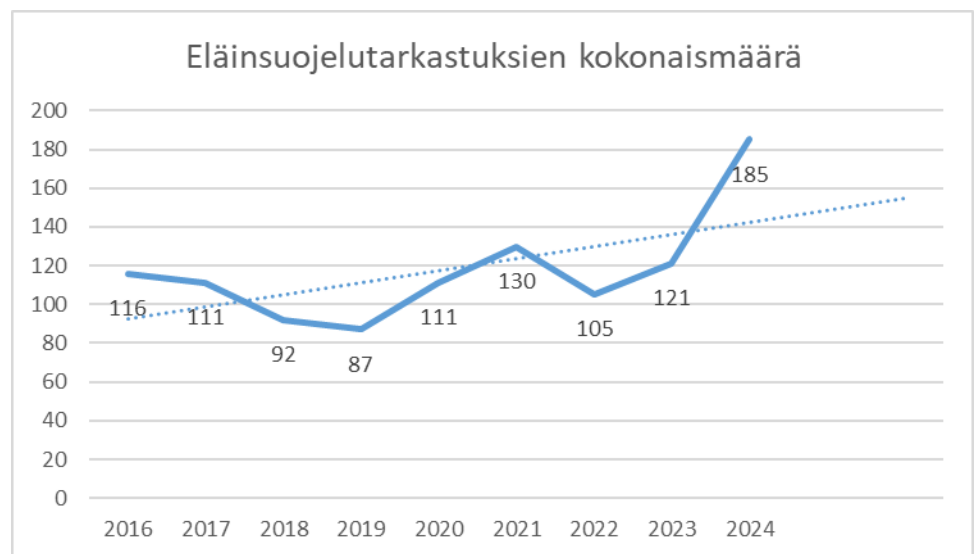
26.08.2025

30.09.2025

10.12.2025

Toteutuneiden eläinsuojelutarkastusten määrä on riippuvainen käytettävissä olevasta henkilöresurssista. Kun resurssia on ollut enemmän käytettävissä, on myös tarkastusmäärä kasvanut. Yhteistyö Laukaan ympäristöterveydenhuollon yksikön kanssa alkoi vuoden 2019 jälkeen, mikä lisäsi käytettävissä olevaa resurssia. Kesäkuusta 2022 alkaen henkilöresurssi kasvoi uuden valvontaeläinlääkärin viran myötä (0,8 htv). Kun resurssia on ollut paremmin käytettävissä, valvontaa on pystynyt kohdistamaan paremmin ja suorittamaan tehokkaammin, jolloin jatkovalvonta ei ole viivästynyt. Kuitenkin valvontatyötä jää tekemättä merkittäviä määriä vuosittain.

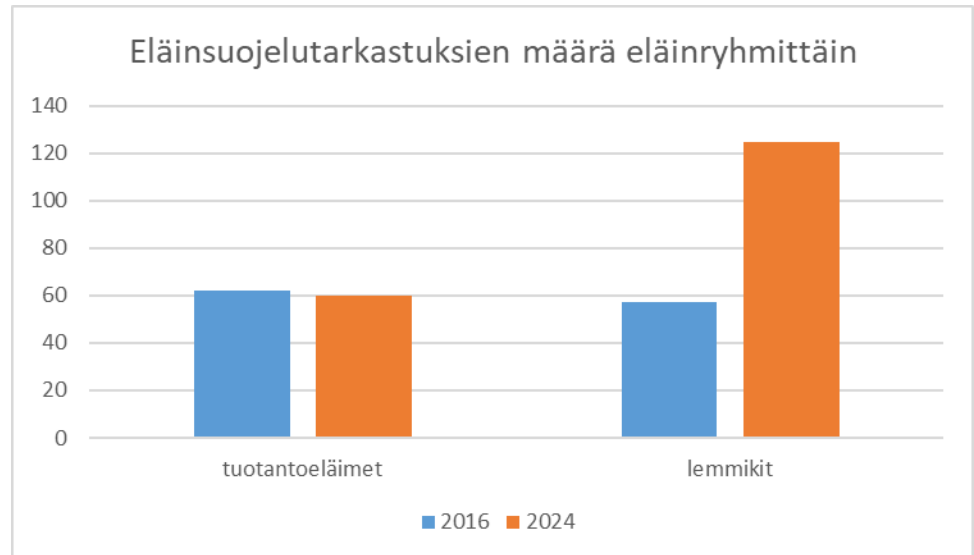

Tuotantoeläintilojen määrän väheneminen ei näy pienempänä tarkastusmääränä. Vuodesta 2016 vuoteen 2024 mennessä tuotantoeläintiloille kohdistuneet tarkastukset eivät ole vähentyneet, vaikka

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristöla
Pohjoisen Keski-Suomen ympäristöla
Pohjoisen Keski-Suomen ympäristöla

26.08.2025
30.09.2025
10.12.2025

tiloja on lopettanut samaan aikaan. Seura- ja harrastuseläimiin kohdistuvat tarkastukset ovat kaksinkertaistuneet samalla ajanjaksolla.

Ruokaviraston raportoi vuosittain valtakunnallisesti eläinten hyvinvoinnin valvonnasta. Tuoreimmassa raportissa (Eläinten hyvinvoinnin valvonta 2024, 27.6.2025) on kuvattu kuntien valvontaeläinlääkäriresurssien kasvua seuraavasti: "Tällä hetkellä (toukokuussa 2025) kunnan valvontaeläinlääkärien virkoja on perustettu 119,6 kpl (2024 111,6 kpl, 2023 102,1 kpl, 2022 90,5 kpl, 2021 76,5 kpl, 2020 74,5 kpl), joissa hoidetaan noin 107,3 henkilötyövuoden verran valtion valvontatehtäviä (2024 noin 95 htv, 2023 noin 86 htv, 2022 noin 79 htv, 2021 noin 69 htv, 2020 noin 64 htv). Tästä pelkkään eläinten hyvinvointivalvontaan käytettiin viime vuonna noin 81 htv:tä (2023 71 htv, 2023 71 htv, 2022 65 htv, 2021 60,5 htv ja 2020 58 htv)." Valvontaeläinlääkärien virkojen määrä on siis kasvanut viidessä vuodessa noin 60 %. Kyse on siten selvästi valtakunnallisesta trendistä valvontaeläinlääkärien työn määrän kasvussa ja tarpeesta lisätä henkilöresurssia. Merkittävä osuus, noin 68 %, valvontaeläinlääkäreiden työmäärästä kohdistuu eläinten hyvinvoinnin valvontaan, mikä taas edelleen painottuu lemmikkieläimiin. Raportissa todetaan valvontojen kohdistumisesta seuraavaa: "Pääosa valvonnoista oli epäilyyn perustuvia valvontakäyntejä, 5 406 kappaletta. Epäilyyn perustuvilla valvontakäynneillä epäkohtia havaittiin noin 47 %:lla valvontakäynneistä. Eläinlajikohtaista tarkastelua ei pysytä tekemään samalla tavalla kuin edellisinä vuosina, mutta edelleen on nähtävissä, että tarkastukset painottuvat vahvasti seura- ja harrastuseläimiin." Resurssien puutteen vaikutuksista raportissa todetaan seuraavaa: "Valvontaresurssien riittämättömyys voi viivästyttää uusintatarkastuksia, mikä lisää riskiä, että havaitut puutteet jäävät korjaamatta. Tämä puolestaan altistaa eläimet pitkittyneille hyvinvointiongelmille, kun laiminlyönnit jatkuvat tai kehittyvät uusiksi." Raportissa todetaan myös, että: "Nautatilien eläinten lukumäärällä oli tilastollisesti merkitsevä yhteys valvontatulokseen. Mitä vähemmän tilalla oli eläimiä, sitä suurempi riski oli laiminlyönnille. Havaintoa selittänee

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta § 42
Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta § 60
Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta § 85

26.08.2025
30.09.2025
10.12.2025

suurempien tilojen ammattimainen ja sen myötä lähtökohtaisesti suurempi tietotaito eläintenpidosta.” Pohjoisen Keski-Suomen alueella on vain muutamia suuria (yli sata lypsävää) eläintiloja.

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristöpalvelujen ja Laukaan yhteistoiminta-alueen kesken on käynnistetty neuvottelut mahdollisesta Laukaan alueen liittymisestä ympäristöpalveluihin. Koska neuvottelut ovat vasta käynnistyneet, on tarkoituksenmukaista avata neuvottelun aikana perustettava virka määräaikaisena. Määräaikaisuus mahdollistaa resurssien tarkastelun kokonaisuutena, mikäli liittyminen tapahtuu. Liittymisen on mahdollista tapahtua aikaisintaan vuoden 2027 alusta, joten määräaikainen virka perustettaisiin vuoden 2026 loppuun. Määräaikainen virka on huomioitu talousarvioehdotuksessa 2026.

Lisätiedot: Ympäristöpalvelujen palvelualuejohtaja Sari Flyktman, puh 044 459 7385

Päätösehdotus

Ympäristöpalvelujen palvelualuejohtaja:

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta päättää perustaa määräaikaisen kokoaikaisen valvontaeläinlääkärin viran. Virka perustetaan määräaikaisena ajalle 1.11.2025–31.12.2026. Ennen määräaikaisuuden päättymistä tarkastellaan resurssitarvetta uudelleen ja huomioidaan mahdollinen yhteistoiminta-alueen laajentuminen sekä samassa yhteydessä siirtyvät resurssit.

Vuoden 2025 talousarvioon tehdään muutosehdotus tämän osalta siten, että eläinsuojelun toimintamenot kasvavat 16 500 euroa (palkkakulut 11 700 euroa, palkkojen sivukulut 2 300 euroa, palvelujen ostot 1 700 euroa) ja tulot valtiolta kasvavat 11 000 euroa eli nettomenot kasvavat noin 5 500 euroa loppuvuoden osalta. Kustannuslisäys tarkoittaa Saarijärven kaupungin osalta noin 1 800 euroa, Viitasaaren kaupungin osalta noin 1 200 euroa, Pihtiputaan ja Karstulan kuntien osalta noin 750 euroa sekä Kinnulan, Kannonkosken, Kivijärven ja Kyyjärven kuntien osalta 200–300 euroa.

- - -

Ympäristöpalvelujen palvelualuejohtaja antoi kokouksessa seuraavan päätösehdotuksen:

Asia poistetaan kokouksen käsittelystä jatkovalmistelujen vuoksi.

Päätös

Lautakunta päätti, että asia poistetaan kokouksen käsittelystä esittelijän ehdotuksesta.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta § 42
Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta § 60
Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta § 85

26.08.2025
30.09.2025
10.12.2025

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta 10.12.2025 § 85
321/01.01.00/2025

Asian poistettiin esittelijän ehdotuksesta ympäristölautakunnan kokouksen 30.9.2025 esityslistalta. Poistamisen syynä oli ympäristöpalvelujen palvelualueella 6.10.2025 käynnistetyt eläinlääkintään kohdistuneet yhteistoimintaneuvottelut. Yhteistoimintaneuvottelut päättyivät 17.11.2025. Neuvottelujen lopputuloksena henkilöstövähennys eläinlääkinnän praktikkoviroista on 1,6 htv:tta. Henkilötasolla yhteistoimintaneuvottelujen lopputuloksen täytäntöönpano on aloitettu. Neuvotteluissa oli vaihtoehtona siirtää toiselta valvontaeläinlääkäriltä vastaavan eläinlääkärin tehtävät praktikolle, mikä olisi vapauttanut valvontatyöhön käytettävää työpanosta 0,5 htv:tta. Halukkuutta tehtävän vastaanottamiseen ei ollut. Nyt perustettavaksi esitettyä määräaikaista valvontaeläinlääkärin virkaa sekä avoimiksi tulevia valvontaeläinlääkärien virkavapaiden sijaisuuksia on tarjottu irtisanottaville kunnaneläinlääkäreille.

Yhteistoimintaneuvottelujen lopputuloksella ei ole vaikutusta jo edellä esitettyihin perusteluihin resurssitarpeesta eikä lautakunnalle annettuun lisäselvitykseen. Kokoaikainen valvontaeläinlääkärin virka esitetään perustettavaksi määräaikaisena ajalle 1.11.2025–31.12.2026.

Viran määrärahat on varattu talousarvioon 2026. Viran nettokustannukset vuodelle 2026 ovat noin 23 000 (palkka- ja sivukulut 83 800 €, palvelujen ostot 9 200 €, valtion maksuosuus 70 000 €).

Valvontaeläinlääkäri ja vastaava eläinlääkäri Tuuli Laukkanen on pyydetty kokoukseen avaamaan asiaa ympäristölautakunnalle lisäselvityksen osalta.

Lisätiedot: Ympäristöpalvelujen palvelualuejohtaja Sari Flyktman, puh 044 459 7385

Päätösehdotus

Ympäristöpalvelujen palvelualuejohtaja:

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta päättää perustaa määräaikaisen kokoaikaisen valvontaeläinlääkärin viran. Virka perustetaan määräaikaisena ajalle 1.11.2025–31.12.2026. Ennen määräaikaisuuden päättymistä tarkastellaan resurssitarvetta uudelleen.

- - -

Palvelualuejohtaja korjasi kokouksessa asiatekstiä sekä päätösehdotusta siten, että valvontaeläinlääkärin virka perustetaan määräaikaisena ajalle 1.1.2026–31.12.2026.

Pohjoisen Keski-Suomen ympä- § 42
ristölautakunta
Pohjoisen Keski-Suomen ympä- § 60
ristölautakunta
Pohjoisen Keski-Suomen ympä- § 85
ristölautakunta

26.08.2025

30.09.2025

10.12.2025

Päätös

Ympäristölautakunta päätti perustaa määräaikaisen kokoaikaisen valvontaeläinlääkärin viran. Virka perustetaan määräaikaisena ajalle 1.1.2026 - 31.12.2026. Ennen määräaikaisuuden päättymistä tarkastellaan resurssitarvetta uudelleen.

Merkitään pöytäkirjaan, että valvontaeläinlääkäri Tuuli Laukkanen esitteli asiaa kokouksessa valvontaeläinlääkärien työtehtävien osalta ja oli paikalla kokouksessa klo 15.03 – 15.38.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Ote sopijakunnat, Viitasaaren hallintopalveluiden palvelualuejohtaja

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristö-
lautakunta § 86

10.12.2025

Päätös eläinlääkintähuoltolain (285/2023) 9 §:n mukaisesta kunnallisten eläinlääkäripalvelujen järjestämisvastuun laajuudesta

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta 10.12.2025 § 86
633/00.01.02/2025

Tausta ja nykytilanne

Pohjoisen Keski-Suomen Ympäristöpalvelut järjestää kunnalliset eläinlääkäripalvelut Kannonkosken, Karstulan, Kinnulan, Kivijärven, Kyyjärven, Pihtiputaan, Saarijärven ja Viitasaaren alueella. Vastuukuntana toimii Viitasaaren kaupunki. Lakisääteisten tehtävien hoitamiseksi yhteistoiminta-alueella on seitsemän kunnaneläinlääkärin ja kaksi valvontaeläinlääkärin vakituista virkaa. Toinen valvontaeläinlääkäristä toimii eläinlääkintähuollon lähiesihenkilönä. Eläinlääkäripäivystys virka-ajan ulkopuolella järjestetään omana toimintana suurelaimille ja lemmikkieläimille ostopalveluna. Päivystys on järjestetty yhteistoiminnassa Keski-Suomen alueen muiden ympäristöterveydenhuollon yksikköjen kanssa.

Voimassa olevan eläinlääkintähuoltolain (765/2009) 11 §:n mukaan kunnan on järjestettävä arkipäivisin virka-aikana peruseläinlääkäripalvelu asukkaidensa pitämiä kotieläimiä varten sekä sellaisten yhteisöjen pitämiä kotieläimiä varten, joilla on kotipaikka kunnan alueella. Muita kotieläimiä kuin hyötyeläimiä varten palvelu on kuitenkin järjestettävä vain, jos palvelua ei ole muuten saatavilla. Lisäksi kunnan on järjestettävä kiireellistä eläinlääkäripalvelua alueellaan olevia kotieläimiä varten kaikkina vuorokaudenaikoina.

Uusi eläinlääkintähuoltolaki (285/2023) tulee voimaan 1.1.2026. Uusi laki määrittää kuntien lakisääteisen eläinlääkäripalvelujen järjestämisvastuun vanhaa lakia selkeämmin. Velvoitteisiin eläinten hyvinvoinnin, eläintautien, merkinnän ja rekisteröinnin, sivutuotteiden sekä tuonnin ja viennin valvonnan osalta ei tule muutoksia.

Alueellisen järjestäjän tulee määritellä lakisääteisten eläinlääkäripalvelujen järjestämistapa ennen uuden lain voimaantuloa. Eläinlääkäripalvelujen tuottamistapa, saatavuus, laatu sekä mitoitus määritellään tarkemmin Pohjoisen Keski-Suomen ympäristöpalveluiden eläinlääkintähuollon suunnitelmassa, jota käsitellään Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunnassa tammikuussa 2026. Järjestämisvastuuta määritettäessä on otettava huomioon alueen yksityinen eläinlääkäripalvelujen tarjonta.

Uuden lain vaatimukset järjestäjälle

Eläinlääkintähuoltolain 3.4 §:n mukaan kunta, jäljempänä järjestäjä, huolehtii alueellaan eläinlääkäripalvelujen sekä elintarvikkeiden turvallisuuden valvonnan ja kunnaneläinlääkärille säädettyjen tehtävien hoidon järjestämisestä siten kuin laissa säädetään. Järjestäjän tehtävistä huolehtii lautakunta tai muu monijäseninen toimielin.

Pohjoisen Keski-Suomen ympä- § 86
ristölautakunta

10.12.2025

Uuden lain mukaan kunnan on järjestettävä eläinten terveyden ja hyvinvoinnin sekä kansanterveyden kannalta välttämättömät eläinlääkäripalvelut, jotka määritellään lain 8 ja 9 §:ssä. Tehtävien hoitamista varten järjestäjällä on oltava tarpeellinen määrä kunnaneläinlääkäri virkoja. Järjestäjän tulee järjestää 8 §:n mukaiset palvelut ainakin elintarvike- tai turkistuotantoa varten pidettävälle eläimelle. Lisäksi tulee järjestää sellainen eläimen äkillisen ja vakavan sairastumisen, vahingoittumisen tai sairauden vaikeutumisen edellyttämä välitön arviointi ja hoito, jota ei voida siirtää ilman sairauden pahenemista tai eläimen merkittävää kärsimystä, sekä eläimen lopetus eläinsuojelullisin perustein (kiireellinen eläinlääkäriapu).

Eläinlääkintähuoltolain 8 §:n mukaan eläinten terveyden ja hyvinvoinnin sekä kansanterveyden kannalta välttämättömät eläinlääkäripalvelut, jotka turvataan tarvittavilta osin julkisen järjestämisvastuun kautta, ovat:

- 1) yleistutkimus ja terveydentilan arviointi eläinten terveyden todentamiseksi;
- 2) kissojen ja koirien tunnistusmerkintä;
- 3) eläinterveyskäynnit, joista säädetään tarttuvista eläintaudeista sekä tiettyjen eläinterveyttä koskevien säädösten muuttamisesta ja kumoamisesta ("eläinterveyssäännöstö") annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/429 25 artiklassa, sekä elintarviketuotantoa varten pidettävien eläinten pitopaikoissa tehtävät terveydenhuoltokäynnit ja terveydenhuoltosuunnitelmat;
- 4) rokotus;
- 5) loisten häätöön ja ehkäisyyn liittyvät toimenpiteet;
- 6) suun terveydenhuoltoon liittyvät välttämättömät perustoimenpiteet tai, jos se on toimenpiteen laajuus tai vaativuus huomioon ottaen tarkoituksenmukaista, jatkohoitoon lähettäminen;
- 7) sarvien ja sarven aiheiden poistaminen naudoilta ja vuohilta;
- 8) lisääntymiseen liittyvät tarkastukset ja tutkimukset sekä lisääntymisongelmien hoito elintarviketuotantoa varten pidettävälle naudoilta, sioille, lampaille, vuohille ja poroille;
- 9) kastratio naudalle, sialle, lampaalle, vuohelle, porolle, koiralle ja kissalle sekä sterilisaatio kissalle;
- 10) sairaan eläimen kliininen tutkimus ja hoitotarpeen arviointi, tavanomaisten näytteiden ottaminen ja pikatestaus tai toimittaminen laboratoriotutkimuksiin eläimen sairauden syyn selvittämiseksi sekä tarvittaessa eläimen lähettäminen jatkotutkimuksiin;
- 11) sairaalle elintarvike- tai turkistuotantoa varten pidettävälle eläimelle tarvittava hoito, jota on mahdollista antaa eläimen pitopaikassa ja johon kuuluu myös nautaeläimen juokutusmahaleikkaus;
- 12) perustasoinen ensiapuluonteinen hoito, jota tarvitaan muulle kuin 11 kohdassa tarkoitettulle eläimelle, johon kuuluvat ruoansulatuskanavan ja virtsateiden häiriöiden konservatiivinen hoito, tulehdus- ja kiputilojen hoito, sokin hoito, metabolisten häiriöiden hoito, haavojen ompelu, muu vastaava enintään vähäisiä kirurgisia toimenpiteitä sisältävä hoito, tavanomaisimpien pienten kotieläinten luunmurtumien immobilisaatio sekä hoitoon liittyvä välttämättömän jatkokäsittely tai läikehoito ja tarvittaessa eläimen lähettäminen jatkohoitoon;
- 13) synnytysapu, johon kuuluvat keisarileikkauksista nautojen, lampaiden, vuohien ja kissojen keisarileikkaus;

14) eläimen lopetus.

Eläinlääkintähuoltolain 9 §:n mukaan kunkin järjestäjän järjestämisvastuun laajuus määräytyy alueellisten tarpeiden perusteella. Järjestäjän tulee järjestää 8 §:n mukaiset palvelut ainakin elintarvike- tai turkistuotantoa varten pidettäville eläimille. Lisäksi tulee järjestää sellainen eläimen äkillisen ja vakavan sairastumisen, vahingoittumisen tai sairauden vaikeutumisen edellyttämä välitön arviointi ja hoito, jota ei voida siirtää ilman sairauden pahenemista tai eläimen merkittävää kärsimystä, sekä eläimen lopetus eläinsuojelullisin perustein (kiireellinen eläinlääkäriapu). Muut 8 §:n mukaiset palvelut kuuluvat järjestämisvastuuseen siltä osin kuin niiden järjestäminen on tarpeen kyseisten palvelujen riittävän ja kohtuuhintaisen alueellisen saatavuuden sekä muiden järjestäjälle laissa säädettyjen tehtävien asianmukaisen hoidon turvaamiseksi. Järjestämisvastuuseen kuuluvien eläinlääkäripalvelujen mitoituksessa on otettava huomioon yksityisten eläinlääkäripalvelun tuottajien järjestäjän alueella tarjoamat palvelut.

Eläinlääkintähuoltolain 10 §:n 1 momentin mukaan järjestämisvastuuseen kuuluvien palvelujen tulee olla saatavilla niitä kotieläimiä varten, joiden omistajan tai haltijan asuin- tai kotipaikka on järjestäjän alueella. Eläinten pitopaikassa annettavien eläinlääkäripalvelujen tulee olla saatavilla järjestäjän alueella pidettäviä kotieläimiä varten.

Kiireellinen eläinlääkäriapu on järjestettävä sitä tarvitsevia eläimiä varten myös virka-ajan ulkopuolella. Poiketen siitä, mitä 10 §:n 1 momentissa säädetään, kiireellistä eläinlääkäriapua on annettava kaikille järjestäjän alueella oleville kotieläimille, jollei voida pitää olosuhteisiin nähden kohtuullisena, että eläin viedään saamaan eläinlääkäriapua järjestämisvastuussa olevan järjestäjän alueelle.

Järjestäjän tulee huolehtia, että järjestämisvastuuseen kuuluvia eläinlääkäripalveluja on saatavilla arkipäivisin ainakin virka-aikaan. Järjestämisvastuuseen kuuluvien eläinlääkäripalvelujen tulee olla saatavilla palveluiden käyttäjien kannalta kohtuullisessa ajassa ja kohtuullisella etäisyydellä maantieteelliset olosuhteet huomioon ottaen.

Eläinlääkäripalvelut tulee järjestää siten, että eläinlääkäri käy tarvittaessa eläinten pitopaikassa, kun palveluja tuotetaan elintarvike- tai turkistuotantoa varten pidettäville kotieläimille, hevoseläimille sekä sellaisille muille suurikokoisille kotieläimille, joita ei voida ilman merkittävää vaivaa kuljettaa eläinlääkäriin vastaanotolle. Eläinlääkintähuoltolain 20 §:n mukaan järjestäjän velvollisuudesta huolehtia elintarvikelain ja sillä täytäntöön pantavien säännösten noudattamisen valvonnasta säädetään mainituissa laissa.

Järjestäjän on huolehdittava muissa 1 §:n 3 momentissa mainituissa laeissa kuin elintarvikelaissa kunnaneläinlääkärille säädettyjen tai näiden lakien nojalla määrättyjen valvontatehtävien hoidon edellytysten järjestämisestä alueellisten ja valtakunnallisten valvontaa koskevien suunnitelmien mukaisesti.

Palvelutarpeen arviointi

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristöpalveluiden palvelutarpeen arviointi on toteutettu oman resurssitarpeen (oman tuotannon ylläpitäminen) ja yksityisen toiminnan laajuuden määrittämisellä. Oheismateriaalina on viimeisin resurssitarpeen arviointi. Yksityisen toiminnan laajuuden määrittämiseksi alueella on tehty markkinakysely, josta tarkemmin alla.

Eläinlääkäripalvelujen markkinakartoitus Pohjoisessa Keski-Suomessa

Eläinlääkäripalvelujen järjestämisvastuun määrittämiseksi ja alueellisen palveluntarjonnan kartoittamiseksi on koottu tiedot alueella toimivista yksityisistä eläinlääkäripalveluiden tuottajista. Tiedot kerättiin ELTE Eläinlääkäripalvelujärjestelmästä, jonka mukaan Pohjoisessa Keski-Suomessa toimii yksi pieneläinklinikka ja kolme eläinlääkäriä tuottaa yksityisiä peruseläinlääkäripalveluita.

Eläinlääkäripalveluiden tuottajille lähetettiin kysely, jolla selvitettiin toiminnan laajuutta ja luonnetta. Kysely lähetettiin yksityisille palvelun tarjoajille, jotka ovat ilmoittaneet toimivansa Pohjoisen Keski-Suomen ympäristöpalveluiden tai naapurikuntien alueella. Kysely lähetettiin 10 toimijalle, joista 3 vastasi kyselyyn. Vastaajista yksi tuotti säännöllisesti yksityisiä eläinlääkäripalveluita Pohjoisessa Keski-Suomessa. Lisäksi tietoja kerättiin yritysten verkkosivuilta.

Vastausten ja selvitysten perusteella eläinlääkäripalveluita on alueella tarjolla pienikokoisille seura- ja harrastuseläimille arkena päiväaikaan ja rajoitetusti ilta-aikaan. Tuotantoeläimille ja pitopaikoissa pidettäville muille eläinlajeille palveluntarjontaa oli tarjolla rajoitetusti. Lisäksi Jyväskylässä on yksi ympäri vuorokauden päivystävä yksityinen pieneläinsairaala, joka toimii Keski-Suomen alueen lemmikkieläinpäivystyksen tuottajana ostopalvelusopimuksen mukaisesti.

Yksityisillä eläinlääkäriasemilla on samankaltainen laaja peruseläinlääkäripalveluvalikoima kuin kunnaneläinlääkärin vastaanotoilla, joka sisältää muun muassa rokotuksia, tavanomaisten tulehdus- ja aineenvaihduntasairauksien hoitoa, tuki- ja liikuntaelinsairauksien tutkimuksia ja hoitoa, näytteenotto- ja kuvantamispalveluita, kastroatio- ja sterilisaatioleikkauksia ja perustason hammashoitoa. Lisäksi osalla klinikoista on tarjolla erikoistasoisia eläinlääkäripalveluita, kuten esimerkiksi erityisosaamista vaativaa kirurgiaa ja hammastoimenpiteitä.

Oman tuotannon ylläpitämisen tarpeet

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristöpalveluiden eläinlääkintähuollon resurssitarve on selvitetty syksyllä 2025. Eläinlääkintähuollon eläinlääkäriresurssit ovat 2.1.2026 alkaen 6,7 htv:tta. Lisäksi yksikössä on kaksi valvontaeläinlääkärin virkaa, joista toiseen kuuluu vastaavan eläinlääkärin tehtävät. Tarvearviossa on huomioitu tilakäynneillä matkoihin kuluva pidempi aika vastaanotolla tapahtuvaan sairaskäyntiin verrattuna. Lisäksi on huomioitu ympärivuorokautinen suurelänpäivystys. Päivystysten järjestämisessä on huomioitava äkilliset poissaolot siten, että työn kuormittavuus ei ole kohtuuton ja että lepoajat toteutuvat. Eläinlääkintähuoltolain 1 §:n mukaan uudessa laissa säädetään

eläinlääkäripalveluiden lisäksi elintarviketurvallisuuden, eläinten terveyden ja eläinten hyvinvoinnin valvonnasta sekä eläintautien vastustamistyöstä kunnissa.

Järjestämisvastuun laajuus

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta on eläinlääkintähuoltolain 3.4 §:n mukaisesti järjestäjä Viitasaaren ja Saarijärven kaupunkien, Kannonkosken, Karstulan, Kinnulan, Kivijärven, Kyyjärven ja Pihtiputaan kuntien osalta. Eläinlääkintähuoltolain 9 §:n nojalla järjestäjän on määritettävä järjestämisvastuunsa laajuus.

Järjestämisvastuuseen kuuluvat palvelut

Eläinlääkintähuoltolain 8.1 §:n mukaisen luettelon kaikkien eläinlääkäripalvelujen sisällyttäminen alueelliseen järjestämisvastuuseen on tarpeellista kyseisten palvelujen riittävän alueellisen saatavuuden sekä laissa järjestäjälle säädettyjen muiden tehtävien hoidon turvaamiseksi. Näitä ovat muun muassa kiireellisen eläinlääkärin avun saatavuus, valvontatehtävät sekä eläintautivalmius.

Palvelukohtaiset perustelut ovat seuraavat:

- 1) Yleistutkimus ja terveydentilan arviointi eläinten terveyden todentamiseksi; välttämätön osa muita järjestämisvastuuseen kuuluvia eläinlääkäripalveluita (mm. rokotus), joten kuuluu aina järjestämisvastuuseen.
- 2) Kissojen ja koirien tunnistusmerkintä; koiran tunnistusmerkintä on lakisääteinen velvollisuus koirien omistajille, joten on välttämätöntä varmistaa palvelun saatavuus kaikissa tilanteissa. Koirien ja kissojen tunnistusmerkintä on sisällytettävä järjestämisvastuuseen, koska muualla laissa järjestäjälle säädettyjen tehtävien asianmukaisen hoidon turvaaminen sitä edellyttää. Eläintauti- ja eläinsuojeluvalvonnassa on varauduttava tunnistusmerkitsemään kerralla suuri määrä eläimiä, joten on tärkeää varmistaa, että kunnaneläinlääkärit voivat toimia tässä tehtävässä.
- 3) Eläinterveyskäynnit, joista säädetään tarttuvista eläintauodeista sekä tiettyjen eläinterveyttä koskevien säädösten muuttamisesta ja kumoamisesta ("eläinterveyssäännöstö") annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/429 25 artiklassa, sekä elintarviketuotantoa varten pidettävien eläinten pitopaikoissa tehtävät terveydenhuoltokäynnit ja terveydenhuoltosuunnitelmat; kuuluu lain 9 §:n mukaan aina järjestämisvastuuseen, sillä eläinterveyskäynnit koskevat tuotantoeläimiä ja toteutetaan pääasiassa osana terveydenhuoltokäyntejä.
- 4) Rokotus; Kansanterveydellisistä syistä on varauduttava ihmisten ja eläinten välillä leviävien tarttuvien tautien (kuten rabies, leptospira) ennaltaehkäisyyn nopeasti käynnistettävillä rokotuksilla. Tämän vuoksi palvelun on kuuluttava järjestämisvastuuseen. Rokotukset ovat olennaisia infektiautien ehkäisyssä. Vähentämällä infektiautien esiintymistä edistetään sekä eläinten että ihmisten terveyttä ja hyvinvointia. Kansanterveyttä edistetään rokottamalla eläimiä vaarallisia zoonooseja kuten rabiasta vastaan sekä vähentämällä

muiden eläintautien esiintymistä ja siten mikrobilääkkeiden käyttöä infektio- ja eläintautien ja niiden jälkitautien hoidossa. Rokottaminen on sisällytettävä järjestämisvastuuseen, koska muualla laissa järjestäjälle säädettyjen tehtävien asianmukaisen hoidon turvaaminen sitä edellyttää. Eläintautivalmiuden vuoksi on varauduttava tarvittaessa rokottamaan kerralla suuri määrä eläimiä esimerkiksi epidemiatilanteissa, tai laittomasti maahantuotuja eläimiä.

- 5) Loisten häätöön ja ehkäisyyn liittyvät toimenpiteet; ihmisten ja eläinten välillä leviävät loiset (muun muassa heisimadot ja suolinkaiset) on voitava estää, palvelun riittävydestä on huolehdittava ja mahdolliseen nopeaan lääkitystarpeen lisääntymiseen on varauduttava sisällyttämällä palvelu järjestämisvastuuseen. Vähentämällä loistautien esiintymistä edistetään eläinten terveyttä ja hyvinvointia koko Suomessa. Tietty loistaudit ovat zoonooseja, ja siten loisten häädöllä ja ehkäisyllä edistetään myös kansanterveyttä. Loisten häätöön ja ehkäisyyn liittyvät toimenpiteet on sisällytettävä järjestämisvastuuseen, koska muualla laissa järjestäjälle säädettyjen tehtävien asianmukaisen hoidon turvaaminen sitä edellyttää. Eläintautivalmiuden näkökulmasta on varauduttava lääkitsemään kerralla suuri määrä esimerkiksi laittomasti maahantuotuja eläimiä.
- 6) Suun terveydenhuoltoon liittyvät välttämättömät perustoimenpiteet tai, jos se on toimenpiteen laajuus tai vaativuus huomioon ottaen tarkoituksenmukaista, jatkohoitoon lähettäminen; suun terveydenhuollon kohtuuhintaisten palvelujen riittävyys on varmistettava koko alueella sisällyttämällä nämä järjestämisvastuuseen. Yksityinen toimija voi valita asiakkaansa, joten suun terveydenhuollon järjestäminen on viime sijassa järjestäjän vastuulla. Kunnallisessa eläinlääkintähuollossa tarjottavat suun terveydenhuoltoon liittyvät perustoimenpiteet eivät merkittävästi vaikuta markkinoiden toimintaan.
- 7) Sarvien ja sarven aiheiden poistaminen naudoilta ja vuohilta; kuuluu lain 9 §:n mukaan aina järjestämisvastuuseen.
- 8) Lisääntymiseen liittyvät tarkastukset ja tutkimukset sekä lisääntymisongelmien hoito elintarviketuotantoa varten pidettävillä naudoille, sioille, lampaille, vuohille ja poroille; kuuluu lain 9 §:n mukaan aina järjestämisvastuuseen.
- 9) Kastraatio naudalle, sialle, lampaalle, vuohelle, porolle, koiralle ja kissalle sekä sterilisaatio kissalle; kuuluu järjestämisvastuuseen aina tuotantoeläinten osalta, ja kohtuuhintaisten palvelun saatavuus on välttämätöntä varmistaa järjestämisvastuuseen sisällyttämällä myös kissojen osalta eläinsuojelullisista syistä (kissapopulaatioiden syntymisen estämiseksi). Kissojen hallitsematon lisääntyminen ja kissan päätyminen kulkukissaksi johtavat eläinten hyvinvointiongelmiin. Lisäksi kissat voivat levittää eläintauteja ja zoonooseja, joista seuraa riskejä eläinten ja ihmisten terveydelle. Löytöeläinten talteenotto on eläinten hyvinvoinnista annetussa laissa (693/2023) kunnille asetettu velvoite, ja tehostamalla kissojen kastraatioita ja sterilisaatioita vähennetään kuntien kustannuksia löytöeläinten osalta. Koirien kastraatio sisällytetään myös järjestämisvastuuseen palvelun saatavuuden varmistamiseksi. Yksityinen toimija voi valita asiakkaansa, joten koiran kastraation järjestäminen on viime sijassa järjestäjän vastuulla. Koiran kastraatio voi olla välttämätön

- harvinaisessa tilanteessa, jossa uroskoiran todetaan kantavan *Brucella canis* -bakteeria. *Brucella canis* voi tarttua myös ihmiseen.
- 10) Sairaalan eläimen kliininen tutkimus ja hoitotarpeen arviointi, tavanomaisten näytteiden ottaminen ja pikatestaus tai toimittaminen laboratoriotutkimuksiin eläimen sairauden syyn selvittämiseksi sekä tarvittaessa eläimen lähettäminen jatkotutkimuksiin; kuuluu olennaisena osana kiireelliseen eläinlääkärinapuun ja kuuluu lain 9 §:n mukaan aina järjestämisvastuuseen.
 - 11) Sairaalle elintarvike- tai turkistuosanttoa varten pidettävälle eläimelle tarvittava hoito, jota on mahdollista antaa eläimen pitopaikassa ja johon kuuluu myös nautaeläimen juoksutusmahaleikkaus; kuuluu lain 9 §:n mukaan aina järjestämisvastuuseen.
 - 12) Perustasoinen ensiapuluonteinen hoito, jota tarvitaan muulle kuin 11 kohdassa tarkoitettulle eläimelle, johon kuuluvat ruoansulatuskanavan ja virtsateiden häiriöiden konservatiivinen hoito, tulehdus- ja kiputilojen hoito, sokin hoito, metabolisten häiriöiden hoito, haavojen ompelu, muu vastaava enintään vähäisiä kirurgisia toimenpiteitä sisältävä hoito, tavanomaisimpien pienten kotieläinten luunmurtumien immobilisaatio sekä hoitoon liittyvä välttämätön jatkokäsittely tai lääkehoito ja tarvittaessa eläimen lähettäminen jatkohoitoon; kuuluu kiireelliseen eläinlääkärinapuun ja kuuluu lain 9 §:n mukaan aina järjestämisvastuuseen.
 - 13) Synnytysapu, johon kuuluvat keisarileikkauksista nautojen, lampaiden, vuohien ja kissojen keisarileikkaus; kuuluu kiireelliseen eläinlääkärinapuun ja kuuluu lain 9 §:n mukaan aina järjestämisvastuuseen.
 - 14) Eläimen lopetus. Kuuluu kiireelliseen eläinlääkärinapuun ja kuuluu lain 9 §:n mukaan aina järjestämisvastuuseen.

Järjestämisvastuuseen kuuluvien eläinlääkäripalvelujen mitoituksessa on otettu huomioon yksityisten eläinlääkäripalvelun tuottajien järjestäjän alueella tarjoamat palvelut. Kiireettömiä eläinlääkäripalveluita on tarjolla lemmikkieläimille, mutta sisällyttämällä välttämättömät palvelut järjestämisvastuuseen järjestäjä varmistaa, että palveluita on saatavilla kaikissa tilanteissa ja myös poikkeuksellisissa olosuhteissa. Järjestämisvastuun taustalla on järjestäjän viimekätinen järjestämisvastuu eläinlääkintähuoltolain 8 §:n mukaisten palvelujen järjestämisessä.

Täydentävät palvelut

Lain 17 §:ssä säädetään muiden kuin järjestämisvastuuseen kuuluvien eläinlääkäripalvelujen järjestämisestä. Täydentävien palveluiden osuus Pohjoisen Keski-Suomen ympäristöpalveluiden eläinlääkäripalvelutuotannosta on vähäinen eikä sillä ole vaikutusta yksityisten toimijoiden toimintaedellytyksiin. Muiden kuin järjestämisvastuuseen kuuluvien eläinlääkäripalvelujen sisällyttäminen järjestämisvastuuseen täydentävänä palveluna on tarpeellista osaltaan laissa järjestäjälle säädettyjen muiden tehtävien hoidon turvaamiseksi ja kunnaneläinlääkärin työn mielekkyyden säilyttämiseksi sekä potilaan kuljetukselta välttymiseksi.

Muut kuin lakisääteiseen järjestämisvastuuseen kuuluvat eläinlääkäripalvelut tulee hinnoitella markkinaehtoisesti. Palveluita tuotetaan rajatusti yksityistä palveluntuotantoa täydentävänä. Täydentävinä toimenpiteinä järjestämisvastuun ulkopuolelta voidaan järjestää kunnaneläinlääkärin työn mielekkyyden, työvoiman pitovoiman ja saatavuuden turvaamiseksi:

- 1) Perustasoiset ultraäänikuvantamistutkimukset tilanteissa, joissa sairaan eläimen asianmukainen tutkimus ja hoitotarpeen arviointi sitä edellyttää. Viivytyksetön kuvantamistutkimus on usein tarpeen asianmukaisen diagnoosin ja jatkohoidon tarpeen määrittämiseksi annettaessa kiireellistä eläinlääkäriapua.
- 2) Lisääntymiseen liittyvät perustasoiset tarkastukset ja tutkimukset sekä lisääntymiseen liittyvä perustasoinen hoito myös muille kuin elintarviketuotantoeläimille. Kunnaneläinlääkärin ei ole aina ennen hoitotoimenpidettä mahdollista selvittää luotettavasti, pidetäänkö eläintä elintarviketuotantoeläimenä vai lemmikkinä. Lisääntymiseen liittyviä yksityisiä palveluita pitopaikkoihin on alueella tarjolla vähän.
- 3) Perustasoinen, esim. vähäisiä kirurgisia toimenpiteitä sisältävä sairauden hoito myös muille kuin elintarviketuotantoeläimille. Yksityisten palvelujen tarjonta eläinten pitopaikkoihin on alueella vähäistä.
- 4) Leikkaushoito henkeä uhkaavissa hätätilanteissa kaikille eläinlajeille, kun eläintä ei voida kuljettaa jatkohoitoon. Leikkaushoidon viivästyminen voi aiheuttaa eläinsuojelullisen ongelman tai hengenvaaran eläimelle, mikäli eläin ei ole kuljetuskuntoinen tai jatkohoitoa yksityisellä palveluntuottajalla ei ole saatavilla. Lisäksi muunlainen kiireetön perusleikkaus kissoilla ja koirilla, kuten esimerkiksi koiran sterilisaatioleikkaus, tyräleikkaus, silmän poisto, maitorauhasleikkaus tai yksinkertaiset amputaatiot, joiden avulla ylläpidetään osaamisvalmiutta kiireellisiin hätäleikkauksiin. Myös eksoottisten eläinten perusleikkauksista, joita on esimerkiksi kanin kastroitoleikkaus, saatava osaamisvalmius on tärkeää eksoottisten lemmikkieläinten peruspalveluiden turvaamiseksi.
- 5) Kastroatiot muille kuin eläinlääkintähuoltolain 8 §:ssä luetelluille eläinlajeille. Yksityisten palvelujen tarjonta eläinten pitopaikkoihin on alueella vähäistä.
- 6) Järjestämisvastuuseen kuuluva muu kuin kiireinen eläinlääkäriapua sekä täydentävät palvelut yhteistoiminta-alueella oleville lemmikkieläimille, joiden omistajan tai haltijan asuin- tai kotipaikka ei ole yhteistoiminta-alueella. Kunnaneläinlääkärin ei ole aina luotettavasti mahdollista selvittää ennen toimenpidettä eläimen omistajan tai haltijan asuin- tai kotipaikkaa.
- 7) Yhteistoiminta-alueella sijaitsevien elintarviketuotantoeläintilojen pitopaikkojen, jotka sijaitsevat yhteistoiminta-alueen ulkopuolella, eläinten terveyden- ja sairaanhoito, mikäli tilan terveydenhuollosta vastaa yhteistoiminta-alueen kunnaneläinlääkäri. Näin turvataan pitopaikkojen eläinterveyden kokonaisuuden hallinta.

Oheismateriaali:

- Resurssitarpeen arviointi 2025

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristö-
lautakunta § 86

10.12.2025

Lisätiedot: Vastaava eläinlääkäri Tuuli Laukkanen, puh 040 648 2764,
ympäristöpalvelujen palvelualuejohtaja Sari Flyktman, puh 044 459 7385

Päätösehdotus

Ympäristöpalvelujen palvelualuejohtaja:

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta päättää, että Pohjoisen Keski-Suomen ympäristöpalveluiden eläinlääkäripalvelujen järjestämisvastuu eläinlääkintähuoltolain 9 §:n nojalla on laajuudeltaan 8 §:n listauksen mukainen. Järjestämisvastuu kattaa yleisen edun kannalta välttämättömät eläinlääkäripalvelut. Tällä päätöksellä määriteltävä kunnallinen järjestämisvastuu on Euroopan komission päätöksen 2012/21/EU mukainen alueellinen SGEI-palveluvelvoite (Services of General Economic Interest). SGEI-toimeksianto on voimassa 31.12.2035 saakka ellei sitä kumota tai korvata uudella toimeksiannolla.

Täydentävinä toimenpiteinä järjestämisvastuun ulkopuolelta voidaan järjestää:

- 1) Perustasoiset ultraäänikuvantamistutkimukset tilanteissa, joissa sairaan eläimen asianmukainen tutkimus ja hoitotarpeen arviointi sitä edellyttää.
- 2) Lisääntymiseen liittyvät perustasoiset tarkastukset ja tutkimukset sekä lisääntymiseen liittyvä perustasoinen hoito myös muille kuin elintarviketuotantoeläimille.
- 3) Perustasoinen, esim. vähäisiä kirurgisia toimenpiteitä sisältävä sairauden hoito myös muille kuin elintarviketuotantoeläimille.
- 4) Leikkaushoito henkeä uhkaavissa hätätilanteissa kaikille eläinlajeille, kun eläintä ei voida kuljettaa jatkohoitoon, ja kiireettömät laajemmat perusleikkaukset osaamisvalmiuden ylläpitämiseksi.
- 5) Kastratiot muille kuin eläinlääkintähuoltolain 8 §:ssä luetelluille eläinlajeille.
- 6) Järjestämisvastuuseen kuuluva muu kuin kiireinen eläinlääkäriapu sekä täydentävät palvelut yhteistoiminta-alueella oleville lemmikkieläimille, joiden omistajan tai haltijan asuin- tai kotipaikka ei ole yhteistoiminta-alueella.
- 7) Yhteistoiminta-alueella sijaitsevien elintarviketuotantoeläintilojen pitopaikkojen, jotka sijaitsevat yhteistoiminta-alueen ulkopuolella, eläinten terveyden- ja sairaanhoito, mikäli tilan terveydenhuollosta vastaa yhteistoiminta-alueen kunnaneläinlääkäri.

Muut kuin lakisääteiseen järjestämisvastuuseen kuuluvat eläinlääkäripalvelut tulee hinnoitella markkinaehtoisesti.

Päätös tulee voimaan 1.1.2026.

Tämä päätös tulee kuntalain 143 §:n mukaan voimaan mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, ellei valitusviranomaisen kiellä täytäntöönpanoa. Kyseessä ei ole tilanne, jossa täytäntöönpano tekisi valituksen hyödyttömäksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

Merkitään pöytäkirjaan, että Miska Keisanen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 16.00.

Pohjoisen Keski-Suomen ympä- § 86
ristölautakunta

10.12.2025

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Ote sopijakunnat, kunnaneläinlääkärit

Eläinlääkintä / Maksutaksa

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta 10.12.2025 § 87
479/02.02.00/2024

Eläinlääkintähuoltolain 9 §:n mukaisten järjestämisvastuuseen kuuluvien eläinlääkäripalveluiden kunnan maksut

Klinikka- ja laitemaksut

1.1.2026 voimaan tulevan eläinlääkintähuoltolain 285/2023 15 §:n mukaan julkisten palveluiden järjestäjän tulee periä itse tuottamistaan 9 §:ssä tarkoitetuista nk. järjestämisvastuuseen kuuluvista eläinlääkäripalveluista kotieläimen omistajalta tai haltijalta maksu silloin, kun kotieläintä hoidetaan eläinlääkärin vastaanotolla. Maksun tulee olla palvelujen käyttäjien kannalta kohtuullinen eikä se voi ylittää palvelun tuottamisesta aiheutuneita kustannuksia. Maksu voidaan periä myös tapauksissa, joissa on ilman hyväksyttävää syytä jätetty saapumatta vastaanotolle ennakolta varattuna aikana

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristöpalveluissa on käytössä klinikka- ja laitemaksut. Eläinlääkärivastaanottojen klinikkamaksuja on päivitetty ympäristölautakunnassa 24.09.2024 § 61. Maksut säilyvät ennallaan ja ovat seuraavat vastaanottokohtaisesti:

- Pihtipudas 5 / 12 / 17 euroa
- Saarijärvi 5 / 10 / 15 euroa
- Karstula 5 / 8 / 15 euroa

Laitemaksu kaikilla vastaanotoilla 5 € / käytetty laite: lisähappi, inhalaatioanestesia, pieneläinultra, verinäytteenanalysaattori, hammaskivenpoistolaite.

Päivystyksessä käytetään aina korkeinta maksua. Maksut sisältävät alv:n 25,5 %.

Klinikkamaksujen maksutasot

Alin maksu: ennaltaehkäisy ja jatkohoito, esimerkiksi

- rokotus
- saman sairauden jatkohoito
- ekinokokkilääkitys
- passin kirjoitus

Keskittason maksu: peruspraktiikka, esimerkiksi

- korvatulehdus
- ihon tutkimus
- tiineys- ja pyometraultraus
- eutanasia
- kliininen perustutkimus
- pentuetarkastus
- kissan kastratio ja sterilaatio
- pienen haavan ompelu

Korkein maksu: vaativammat toimenpiteet, joissa käytetään kalliimpia laitteita esimerkiksi

- hammaskivenpoisto
- koiran kastratio ja sterilaatio
- isommat kirurgiset toimenpiteet

Subventiot

Eläinlääkintähuoltolain 14 §:n mukaan eläinten pitopaikassa annettavien 9 §:ssä tarkoitettujen eläinlääkäripalvelujen käyntipalkkiosta ja matkakustannusten korvauksesta omistajalta tai haltijalta peritään enintään se järjestäjän määrittelemä määrä, joka on kohtuullinen ottaen huomioon alueella suoritettavien käyntimatkojen pituudet ja niistä aiheutuvat palvelujen hintaerot sekä asiakkaiden yhdenvertainen kohtelu. Loppuosa peritään järjestäjältä ja tätä osuutta kutsutaan subventioksi.

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristöpalveluissa on ollut jo pitkään käytössä koko alueella yhtenäiset subventiot eikä siihen esitetä muutoksia, vaikka päivystysalueet yhdistetään 2.1.2026 alkaen. Hevoset eivät kuulu subvention piiriin.

Subvention omavastuuosuutena peritään tuotantoeläinten hoitoon kohdistuvasta käyntimaksusta kunnaneläinlääkäritaksan mukainen 25 km:n menomatkaa vastaava osuus ja matkakustannuksista 25 km:n edestakaista matkaa vastaava osuus. Eläinlääkäri laskuttaa omavastuun ylimenevän osan (subvention) Viitasaaren kaupungilta (Pohjoisen Keski-Suomen ympäristöpalveluilta). Subventiossa ei käsitellä arvonlisäveroa. Arvonlisävero-osuuden maksaa tuottaja (eläimen omistaja). Verottajalta on hyväksyntä arvonlisäveromenettelylle.

Perittävän maksun perusteena käytetään kulloinkin voimassa olevaa työehtosopimuksessa (KVTES) määriteltä kilometrikorvausta.

Eläinlääkintähuoltolain 17 §:n mukaan täydentävistä palveluista perittävät kunnan maksut

Eläinlääkintähuoltolain 285/2023 17 §:n mukaan kunta voi järjestää muitakin kuin järjestämisvastuuseen kuuluvia palveluita. Näitä palveluita kutsutaan täydentäviksi palveluiksi. Kuntalaissa säädetään velvollisuudesta hinnoitella kilpailutilanteessa markkinoilla tarjottavat palvelut markkinaperusteisesti. Kilpailulaissa säädetään velvollisuudesta pitää tällaisesta toiminnasta erillistä kirjanpitoa. Kun täydentäviä palveluita järjestetään, tulee kunnan periä palvelusta markkinaperusteista hintaa, joka kattaa mm. vuokrat, palkat sivukuluineen ja kaupungin hallinnon vyörytettävät kulut. Markkinaperusteiseen hintaan on sisällytettävä myös tuotto-odotus. Tuotto-odotus on huomioitava myös eläinlääkäreiden 8 §:n ylittävien praktiikkatulojen osalta. Lain 10 §:n mukaan ulkopaikkakuntalaisille tarjottavat kiireettömät palvelut ovat aina täydentäviä palveluita, jolloin ne on hinnoiteltava markkinaperusteisesti.

Markkinaperusteinen hinnan laskennassa on käytetty Kuntaliiton ohjetta "Ohje eläinlääkäripalveluiden markkinaehtoiseen hinnoitteluun (päivitetty

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristö- ja
lautakunta § 87

10.12.2025

20.11.2025)". Täydentävien palveluiden toimenpiteiden tuntihinta on laskettu kunnan eläinlääkinnän kokonaiskuluista jakamalla ne vuoden työtunneilla. Kuluina on käytetty talousarvion 2026 lukuja, koska ne vastaavat parhaiten todellisia kuluja vuonna 2026 toteutettujen toiminnallisten muutosten jälkeen. Kuluissa ovat mukana henkilöstökulut (palkat ja sivukulut), vuokrat, ICT-kulut, hankinnat, vyörytykset, jne. Eriytettyä pieneläinpäivystystä ei ole huomioitu, koska tämä on kilpailutettu ostopalvelu ja on näin ollen jo markkinahintainen. Laskennassa on käytetty tuotto-odotuksena Kuntaliiton ohjeen mukaisesti 8 %. Eläinlääkinnän tuntihinnaksi on edellä kuvatun mukaisesti saatu 54,10 €/h alv. 0 % (67,90 € sis. alv 25,5 %). Potilasohjelman teknisistä syistä summa pyöristetään 68 €/h sis. alv 25,5 %.

Maksu veloitetaan asiakkaalta käytetyn ajan mukaan 15 min tarkkuudella, jolloin minimiveloitus on 13,53 €/15 min alv 0 % (16,98 €/15 min alv 25,5 %). Potilasohjelman teknisistä syistä summa pyöristetään 17 €/15 min sis. alv 25,5 %. Joillekin perustoimenpiteille voidaan arvioida keskimääräinen aika, jonka ne yleensä vievät. Tämä hinta ilmoitetaan asiakashinnastossa ja veloitetaan asiakkaalta, riippumatta toimenpiteen todellisesta kestosta.

Kunnaneläinlääkärin palkkiot

Kunnan perimien maksujen lisäksi kunnaneläinlääkärin tulee lain 14 §:n mukaan periä tarjoamistaan eläinlääkäripalveluista virkaehtosopimuksessa määrätty palkkio, johon sisältyvät käynti- tai vastaanottopalkkio ja erilliset palkkiot suoritetuista toimenpiteistä, sekä matkakustannustensa korvaus. Lisäksi kunnaneläinlääkäri voi periä korvauksen omistamiensa laitteiden käytöstä sekä korvauksen käyttämistään lääkkeistä ja tarvikkeista aiheutuneista kustannuksista. Palkkio voidaan periä myös tapauksissa, joissa on ilman hyväksyttävää syytä jätetty saapumatta vastaanotolle ennakolta varattuna aikana.

Lisätiedot: Ympäristöpalvelujen palvelualuejohtaja Sari Flyktman, puh 044 459 7385, vastaava eläinlääkäri Tuuli Laukkanen, puh 040 648 2764

Päätösehdotus

Ympäristöpalvelujen palvelualuejohtaja:

Ympäristölautakunta päättää, että

- 1) eläinlääkintähuoltolain (285/2023) 17 §:n mukaiseksi järjestäjän perimäksi nk. täydentävien eläinlääkäripalvelujen markkinaperusteiseksi hinnaksi määritetään 68,00 €/h sis. alv 25,5 %.
- 2) klinikka- ja laitemaksut sekä subventiot pidetään entisellään.

Taksa astuu voimaan 1.1.2026. Eläinlääkäripalvelujen asiakashinnoittelu tarkistetaan viimeistään vuoden 2026 tilinpäätöksen valmistumisen jälkeen.

Tämä päätös tulee kuntalain 143 §:n mukaan voimaan mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, ellei valitusviranomaisen kiellä täytäntöönpanoa. Kyseessä ei ole tilanne, jossa täytäntöönpano tekisi valituksen hyödyttämäksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

Pohjoisen Keski-Suomen ympä- § 87
ristölautakunta

10.12.2025

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Ote sopijakunnat, kunnaneläinlääkärit, kuulutus

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristö- § 88
lautakunta

10.12.2025

Ympäristöterveysvalvonnan valvontasuunnitelma vuodelle 2026

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta 10.12.2025 § 88
113/11.00.02/2024

Ympäristöterveysvalvonnan toimialan lainsäädännön mukaan kunnan tulee laatia ja hyväksyä säännöllistä valvontaa koskevat valvontasuunnitelmat. Valvonnan tulee olla laadukasta, riskiperusteista ja terveyshaittoja ehkäisevää.

Kunnan velvollisuudesta laatia valvontasuunnitelma on säädetty terveys-
densuojelulain (763/1994) 6 §:ssä, elintarvikelain (297/2021) 39 §:ssä, tu-
pakkalain (549/2016) 84 § sekä eläinlääkintähuoltolain (765/2009) 10 §.
Edellä mainittuihin lainkohtiin perustuvat suunnitelmat muodostavat kun-
nan ympäristöterveysvalvonnan lain vaatiman valvontasuunnitelman. Näi-
den lisäksi ympäristöterveysvalvonnan valvontasuunnitelmaan on sisälly-
tetty nikotiinivalmisteiden vähittäismyynnin valvonnan suunnittelu. Kunnan
valvontasuunnitelmassa on otettava huomioon valtakunnalliset valvontaoh-
jelmat paikallisten tarpeiden mukaan.

Valvontasuunnitelman mukaisesta valvonnasta peritään ympäristöterveys-
valvonnan taksan mukainen maksu.

Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmaa valmisteltaessa on
otettu huomioon valtakunnalliset valvontaohjelmat 2025–2028.
Valvontasuunnitelma päivitetään vuosittain tarpeellisilta osin.

Valvontasuunnitelma on Laukaa-Konnevesi yhteistoiminta-alueen sekä
Pohjoisen Keski-Suomen ympäristöpalveluiden yhteinen.
Pohjoisen Keski-Suomen ympäristöpalveluiden ja Laukaan ympäristöter-
veydenhuollon yhteistyösopimus on astunut voimaan 1.1.2022. Sopimuk-
sen tarkoituksena on mm. vahvistaa ympäristöterveydenhuollon yksiköiden
yhteistyötä.

Valvontasuunnitelman ovat valmistelleet em. valvontayksiköiden ympäris-
töterveystarkastajat.

Suunnitelmaan sisältyy normaalitilanteissa eläinlääkintähuoltolain tarkoit-
tama eläinlääkintähuollon suunnitelma. Pohjoisen Keski-Suomen ympäris-
töpalveluiden eläinlääkinnän yhteistoimintaneuvotteluiden ja uuden eläin-
lääkintähuoltolain toimeenpanon valmistelujen vuoksi eläinlääkintähuollon
suunnitelmaa ei ole pystytty päivittämään tähän kokoukseen. Eläinlääkintä-
huollon suunnitelma päivitetään ja tuodaan lautakunnan hyväksyttäväksi
alkuvuodesta 2026.

Oheismateriaali:

- Laukaan ympäristövalvonnan sekä Pohjoisen Keski-Suomen ympäris-
töpalveluiden yhteistoiminta-alueiden yhteinen ympäristöterveyden-
huollon valvontasuunnitelma vuosille 2025 -2028. Päivitys vuodelle
2026 (esitellään kokouksessa)

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristö- § 88
lautakunta

10.12.2025

Lisätiedot: Vastaava ympäristöterveystarkastaja Janne Litmanen, puh. 044 4598563 ja vastaava eläinlääkäri Tuuli Laukkanen puh. 040 648 2764.

Päätösehdotus

Ympäristöpalvelujen palvelualuejohtaja:

Ympäristölautakunta tutustuu kokouksessa suunnitelmaan sekä hyväksyy esitetyn oheismateriaalina olevan Laukaan ympäristövalvonnan sekä Pohjoisen Keski-Suomen ympäristöpalveluiden yhteistoiminta-alueiden yhteisen ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman vuosille 2025 - 2028 päivityksen vuodelle 2026.

Päätös

Hyväksyttiin.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Ote Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto, tiedoksi ympäristöterveystarkastajat, kunnaneläinlääkärit

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristö- § 43
lautakunta
Pohjoisen Keski-Suomen ympäristö- § 75
lautakunta
Pohjoisen Keski-Suomen ympäristö- § 89
lautakunta

26.08.2025
20.11.2025
10.12.2025

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunnan sisäisten tarkastajien valinta toimikaudelle 1.6.2025 - 31.5.2029

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta 26.08.2025 § 43

Viitasaaren kaupunginvaltuuston hyväksymän hallintosäännön mukaan lautakunta ja johtokunta vastaavat palvelualueellaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta sekä raportoivat kunnanhallitukselle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Hallintosäännössä sisäisen tarkastuksen tehtävistä on todettu seuraavaa: "Sisäinen tarkastus arvioi objektiivisesti ja riippumattomasti sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan järjestämistä ja tuloksellisuutta, raportoi arvioinnin tuloksista sekä esittää toimenpide-ehdotuksia järjestelmän kehittämiseksi. Sisäinen tarkastus raportoi kaupunginhallitukselle sekä asianomaiselle lautakunnalle.

Sisäisellä tarkastuksella on oikeus saada tarkastustehtävänsä suorittamiseksi tarpeelliset tiedot ja asiakirjat.

Sisäistä tarkastusta suoritetaan kaupunginhallituksen ja lautakuntien hyväksymän sisäisen tarkastuksen tarkastussuunnitelman ja työohjelman mukaisesti.

Tarkastussuunnitelman ja sisäisen tarkastuksen työohjelmat toimitetaan tiedoksi tarkastuslautakunnalle ja tilintarkastajille.

Sisäisen tarkastuksen toiminnon tarkoitus, tehtävät ja vastuut määritellään kaupunginhallituksen hyväksymässä sisäisen valvonnan ohjeessa."

Lautakunnan sisäiset tarkastajat voidaan valita vain niistä kunnista, jotka ovat yhteistoimintasopimuksessa mukana kaikissa palveluissa; ympäristöterveysvalvonnassa, ympäristönsuojelussa ja rakennusvalvonnassa.

Lisätiedot: Ympäristöpalvelujen palvelualuejohtaja Sari Flyktman, puh. 044 459 7385.

Päätösehdotus

Ympäristöpalvelujen palvelualuejohtaja:

Lautakunta valitsee Viitasaaren kaupunkia, Pihtiputaan, Kannonkosken, Kinnulan, Kivijärven ja Kyyjärven kuntia edustavista lautakunnan jäsenistä kaksi sisäistä tarkastajaa toimikaudeksi 1.6.2025 - 31.5.2029.

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta § 43	26.08.2025
Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta § 75	20.11.2025
Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta § 89	10.12.2025

- - -

Mika Kauppinen esitti, että ympäristölautakunnan sisäiseksi tarkastajiksi valitaan Lasse Sauramäki ja Erkki Leppänen.

Päätös Lautakunta päätti yksimielisesti valita ympäristölautakunnan sisäiseksi tarkastajiksi Lasse Sauramäen ja Erkki Leppäsen toimikaudeksi 1.6.2025 – 31.5.2029.

Muutoksenhaku Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet Ote valitut henkilöt, tiedoksi sopijakunnat

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta 20.11.2025 § 75

Lautakunta on valinnut 26.8.2025 pitämässään kokouksessa ympäristölautakunnan sisäiseksi tarkastajiksi Lasse Sauramäen ja Erkki Leppäsen toimikaudeksi 1.6.2025 – 31.5.2029.

Ympäristölautakunnan 28.10.2025 pidetyn kokouksen yhteydessä molemmat valitut tarkastajat ilmoittivat, etteivät he ole käytettävissä kyseiseen tehtävään, joten heidän tilalleen tulee valita uudet tarkastajat.

Lisätiedot: Ympäristöpalvelujen palvelualuejohtaja Sari Flyktman, puh. 044 459 7385.

Päätösehdotus Ympäristöpalvelujen palvelualuejohtaja:

Lautakunta valitsee Viitasaaren kaupunkia, Pihtiputaan, Kannonkosken ja Kinnulan kuntia edustavista lautakunnan jäsenistä kaksi sisäistä tarkastajaa toimikaudeksi 1.6.2025 - 31.5.2029. Lisäksi lautakunnan pyytää valittuja tarkastajia laatimaan sisäisen tarkastuksen tarkastussuunnitelman vuodelle 2026.

Päätös Lautakunta päätti arpoa sisäiset tarkastajat, jonka perusteella tarkastajiksi valittiin Mika Kauppinen ja Markku Vauhkonen. Lisäksi lautakunta pyysi valittuja tarkastajia laatimaan sisäisen tarkastuksen tarkastussuunnitelman vuodelle 2026.

Muutoksenhaku Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet Ote valitut henkilöt, tiedoksi sopijakunnat

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristö- § 43
lautakunta
Pohjoisen Keski-Suomen ympäristö- § 75
lautakunta
Pohjoisen Keski-Suomen ympäristö- § 89
lautakunta

26.08.2025

20.11.2025

10.12.2025

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta 10.12.2025 § 89
406/00.03.01/2025

Lautakunta on valinnut 20.11.2025 pitämässään kokouksessa ympäristölautakunnan sisäiseksi tarkastajiksi Mika Kauppinen ja Markku Vauhkonen toimikaudeksi 1.6.2025–31.5.2029.

Mika Kauppinen on 24.11.2025 jättänyt sähköpostitse eroanomuksen ympäristölautakunnasta. Tästä syystä hän ei ole käytettävissä sisäisen tarkastajan tehtävään ja hänen tilalleen tulee valita uusi sisäinen tarkastaja. Eroaminen ja uuden jäsenen nimeäminen lautakuntaan käsitellään Kannonkosken toimielimissä ja sen jälkeen ympäristöpalvelujen vastuukunnan Viitasaren kaupungin hallituksessa ja valtuustossa.

Lisätiedot: Ympäristöpalvelujen palvelualuejohtaja Sari Flyktman, puh. 044 459 7385.

Päätösehdotus

Ympäristöpalvelujen palvelualuejohtaja:

Lautakunta valitsee Viitasaaren kaupunkia, Pihtiputaan, Kannonkosken ja Kinnulan kuntia edustavista lautakunnan jäsenistä yhden uuden sisäisen tarkastajan toimikaudeksi 1.6.2025 - 31.5.2029. Lisäksi lautakunta pyytää valittuja tarkastajia laatimaan sisäisen tarkastuksen tarkastussuunnitelman vuodelle 2026.

Päätös

Lautakunta päätti arpoa yhden uuden sisäisen tarkastajan, jonka perusteella valituksi tuli Jaana Ahola toimikaudeksi 1.6.2025 – 31.5.2029. Lisäksi lautakunta pyysi valittuja tarkastajia laatimaan sisäisen tarkastuksen tarkastussuunnitelman vuodelle 2026.

Merkitään pöytäkirjaan, että Erkki Leppänen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 16.16.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Ote valitut henkilöt, sopijakunnat

Pohjoisen Keski-Suomen ympä- § 90
ristölautakunta

10.12.2025

Ilmoitusasiat / Talous-, henkilöstö-, ympäristöterveysvalvonta, eläinlääkintä ja eläinsuojelu

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta 10.12.2025 § 90
8/00.01.02/2025

1.

Vastaava ympäristöterveystarkastaja / Ympäristösihteeri
- Terveydensuojelu- ja ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto
14.11.2025 Katajan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten
arviointiohjelmasta sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (OAS),
Kinnula.

Lisätiedot: Ympäristöpalvelujen palvelualuejohtaja Sari Flyktman,
puh. 044 459 7385.

Päätösehdotus

Ympäristöpalvelujen palvelualuejohtaja:

Lautakunta merkitsee ilmoitusasiat tiedoksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

Koska Saarijärven kaupunki ei kuulu yhteistoimintaan rakennusvalvonnan
tehtävien osalta, Titta Jäppinen ja Kari Kunelius poistuivat kokouksesta
tämän asian käsittelyn jälkeen klo 16.20, eivätkä he osallistuneet pykälän
91 käsittelyyn.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Pohjoisen Keski-Suomen ympä- § 91
ristölautakunta

10.12.2025

Ilmoitusasiat / Rakennusvalvonta

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta 10.12.2025 § 91
8/00.01.02/2025

1.
Rakennustarkastaja/Viitasaari
- Myönnetyt luvat aj. 13.11.2025 lupanro 52 - 56, **ohjeismateriaali**.
2.
Rakennustarkastaja/Pihtipudas
- Myönnetyt luvat aj. 20.11.2025 lupanro 47 - 48, **ohjeismateriaali**.
3.
Rakennustarkastaja/Kannonkoski
- Myönnetyt luvat 27.11.2025 lupanro 19, **ohjeismateriaali**.
4.
Rakennustarkastaja/Karstula
- Myönnetyt luvat 27.11.2025 lupanro 26 – 27, **ohjeismateriaali**.
5.
Rakennustarkastaja/Kinnula
- Myönnetyt luvat 20.11.2025 lupanro 10, **ohjeismateriaali**.
6.
Hämeenlinnan hallinto-oikeus
- Välipäätös 28.11.2025 (dnro 2470/03.04.04.16/2025) / Täytäntöönpanoa koskeva vaatimus rakennusvalvonta-asiassa, Winda Energy Oy, Kivijärvi

Lisätiedot: Ympäristöpalvelujen palvelualuejohtaja Sari Flyktman,
puh. 044 459 7385

Päätösehdotus

Ympäristöpalvelujen palvelualuejohtaja:

Lautakunta merkitsee ilmoitusasiat tiedoksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

Merkitään pöytäkirjaan, että Titta Jäppinen ja Kari Kunelius palasivat kokoukseen ja Teemu Marttinen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen klo 16.22.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristö-
lautakunta § 92

10.12.2025

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristöpalvelujen ympäristönsuojelun valvontasuunnitelma 2026 - 2029

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta 10.12.2025 § 92
632/11.00.02/2025

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella tulee olla ympäristönsuojelulain mukaista säännöllistä valvontaa varten valvontasuunnitelma (ympäristönsuojelulaki 168 §). Valvontasuunnitelmassa on tiedot alueen ympäristöoloista, pilaantumisen vaaraa aiheuttavista toiminnoista sekä käytettävissä olevista valvonnan voimavaroista. Valvontasuunnitelma tulee tarkistaa säännöllisesti ja käytännössä suunnitelma tarkistetaan valtuustokausittain. Ympäristölautakunta on 18.12.2018 § 82 hyväksynyt Pohjoisen Keski-Suomen ympäristöpalvelujen ympäristönsuojelun valvontasuunnitelman 2019–2021.

Valvontasuunnitelma kattaa Viitasaaren ja Saarijärven kaupunkien sekä Pihtiputaan, Kannonkosken, Kinnulan, Kivijärven ja Kyyjärven kuntien alueen.

Valvontasuunnitelman perusteella laaditaan valvontaohjelma, jossa on tiedot valvottavista kohteista ja kohteiden säännöllisestä valvonnasta.

Valvontasuunnitelman toteuttaminen vaatii 1,5 htv:n työpanoksen, mikä on puolet nykyisestä ympäristönsuojelun henkilöstöresurssista. Viime vuosina valvontasuunnitelman toteuma on vaihdellut 5–15 %:n välillä. Talousarvioon 2026 kirjattu tavoite valvontasuunnitelman toteumalle on 70 %.

Oheismateriaali:

- Ympäristönsuojelun valvontasuunnitelma 2026–2029.

Lisätiedot: Ympäristöpalvelujen palvelualuejohtaja Sari Flyktman, puh 044 459 7385

Päätösehdotus

Ympäristöpalvelujen palvelualuejohtaja:

Ympäristölautakunta vahvistaa Pohjoisen Keski-Suomen ympäristöpalvelujen ympäristönsuojelun valvontasuunnitelman vuosille 2026–2029.

Päätös

Hyväksyttiin.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Ote ympäristösihteerit

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristö- § 58
lautakunta
Pohjoisen Keski-Suomen ympäristö- § 93
lautakunta

30.09.2025

10.12.2025

Määräaikaisen ympäristösihteerin viran perustaminen

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta 30.09.2025 § 58

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristöpalvelujen ympäristönsuojelun henkilöstöresurssi oli vuoteen 2024 saakka 2 htv:ta. Kun Saarijärven kaupunki liittyi yhteistoiminta-alueeseen 2025 vuoden alusta, yksi virka siirtyi Pohjoisen Keski-Suomen ympäristöpalveluihin, jolloin yhteistoiminta-alueen htv-määrä on nykyisin 3. Ympäristönsuojelun valvontaresurssi on jo ennen liittymistä ollut hyvin niukka, eikä mm. ympäristönsuojelun edistämistehtäviä tai suunnitelmallista valvontaa ole tehty käytännössä lainkaan eikä niitä voida tehdä uudessakaan resurssitilanteessa.

Yhden ympäristösihteerin viran lisäys on ollut varauksena talousarviossa jo vuonna 2022 puolen vuoden osalta ja vuoden 2023 talousarviossa koko vuoden osalta. Tuolloin viran täyttäminen oli sidottu Karstulan ympäristönsuojelun liittamisestä yhteistoimintaan käytyjen neuvottelujen lopputulokseen. Karstulassa ympäristönsuojeluun oli varattu 0,5 htv:tä. Liittyminen ei kuitenkaan toteutunut ja siitä syystä resursseja tarkasteltiin uudelleen kuuden kunnan tehtävien osalta. Yksi uusi ympäristösihteerin virka oli käsittelyssä ympäristölautakunnassa 10.10.2023 § 69, mutta virka jätettiin tuolloin perustamatta äänestyspäätöksellä. Resurssivajausta perusteltiin mm. vuoden 2023 alussa tehdyn ympäristönsuojelun resurssikartoituksen tuloksilla. Kyselyyn vastaajat edustivat 151 Suomen kuntaa. Kyselyn perusteella keskimääräinen valvontakohteiden määrä lupa- ja valvontatehtäviä hoitavaa viranhaltijaa kohden oli 64,1, kun Pohjoisen Keski-Suomen ympäristöpalveluissa se oli 169,5. Luku oli toiseksi suurin kaikista vastanneista yksiköistä. Myös pinta-alan suhteutettu luku oli Pohjoisessa Keski-Suomessa viidenneksi suurin, 2476 km²/htv, keskiarvon ollessa 926,3 km²/htv. Luvut kuvaavat hyvin tehtävien ja henkilöstöresurssin välistä epäsuhtaa.

Äkillisen henkilöstövajauksen seurauksena resurssi on pudonnut tilapäisesti 2 htv:een. Tämä on aiheuttanut lupa- ja valvonta-asioiden nopeaa ja merkittävää ruuhkautumista ottaen huomioon jo olemassa olleen jonon. Myös asiakkailta tulee palautetta käsittelyn viivästymisestä. Käsittelyjonossa on mm. maa-aines- ja ympäristölupia, eläinsuojailmoituksia ja erilaisia rekisteröintejä. Luvan-, ilmoituksen- ja rekisteröinninvaraisten kohteiden valvonta laahaa vuosia jäljessä. Esimerkiksi vesihuollon liittämismallisuuden vapautushakemuksia on vireillä noin 40 ja viimeisin, josta on päätös tehty, ehti olla vireillä yli kaksi vuotta. Jätehuoltoviranomaisen keväällä 2024 ympäristönsuojeluviranomaiselle ilmoittamien jätehuollon liittämismallisuuden valvontapyyntöjen käsittely on edelleen osittain kesken.

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristö-
lautakunta § 58
Pohjoisen Keski-Suomen ympäristö-
lautakunta § 93

30.09.2025

10.12.2025

Hallintolaissa on annettu säädökset asian käsittelyä koskevista yleisistä vaatimuksista. Pykälän 23 mukaan asia on käsiteltävä ilman aiheutonta viivytystä ja asianosaiselle on pyynnöstä esitettävä arvio päätöksen antamisajankohdasta. Pykälän 23 a mukaan viranomaisen on määriteltävä toimialansa keskeisissä asiaryhmissä odotettavissa oleva käsittelyaika sellaisille hallintopäätöksellä ratkaistaville asioille, jotka voivat tulla vireille vain asianosaisen aloitteesta. Koska ympäristö- ja maa-aineslupien käsittelyä on Pohjoisen Keski-Suomen ympäristöpalveluissa priorisoitu, on niiden käsittelyssä aiemmin päästy likimain yhdeksän kuukauden käsittelyaikaan (mikäli hakemuksessa ei ilmene täydennystarpeita tai muuta poikkeavaa). Tämänhetkisessä resurssitilanteessa käsittelyajaksi arvioidaan vähintään vuosi ja tilanteen jatkuessa käsittelyaika pitenee nopeasti reilusti yli vuoteen. On myös huomattava, että resurssivaje vaikuttaa myös tulojen kertymiseen ja sitä kautta aiheuttaisi tulonmenetystä ja nettokustannusten nousua.

Pahoin ruuhkautuneen tilanteen vuoksi, vaikka henkilöresurssi palautuisi takaisin 3 htv:een, tasapainoon ja kohtuullisiin käsittelyaikoihin ei ole mahdollista päästä ilman ruuhkanpurkuresursseja. Kun ruuhkaa saadaan riittävästi purettua, on mahdollista tarkastella henkilöstöresurssin tarvetta uudelleen. Koska Laukaan yhteistoiminta-alueen kanssa on käynnistetty liittymisneuvottelut, on myös tarkoituksenmukaista, että lisäresurssi perustetaan määräaikaisena ja mahdollisen liittymisen yhteydessä henkilöstöresurssin tarvetta tarkastellaan kokonaisuutena. Virka perustettaisiin ajalle 1.11.2025-31.12.2026.

Viran nettokustannukset vuodelle 2026 ovat noin 69 000 € (palkka- ja sivukulut 71 000 €, palvelujen ostot 15 000 €, tulonlisäys 17 000 €). Määräaikainen virka on huomioitu talousarvioehdotuksessa 2026.

Lisäksi vuoden 2025 talousarvioon tehdään muutosehdotus siten, että ympäristönsuojelun toimintamenot kasvavat 11 600 euroa (palkkakulut 9 500 €, palkkojen sivukulut 2 400 €, palvelujen ostot 2 500 €, maksutuotot 2 800 €). Kustannuslisäys tarkoittaa Saarijärven kaupungin osalta noin 3 500 euroa, Viitasaaren kaupungin osalta noin 3 000 euroa, Pihtiputaan kunnan osalta noin 2 200 euroa sekä Kinnulan, Kannonkosken, Kivijärven ja Kyyjärven kuntien osalta 600–800 euroa.

Lisätiedot: Ympäristöpalvelujen palvelualuejohtaja Sari Flyktman, puh 044 459 7385

Päätösehdotus

Ympäristöpalvelujen palvelualuejohtaja:

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta päättää perustaa määräaikaisen kokoaikaisen ympäristösihteerin viran. Virka perustetaan määräaikaisena ajalle 1.11.2025–31.12.2026. Ennen määräaikaisuuden päättymistä tarkastellaan resurssitarvetta uudelleen ja huomioidaan mahdollinen yhteistoiminta-alueen laajentuminen sekä samassa yhteydessä siirtyvät resurssit.

Pohjoisen Keski-Suomen ympä- § 58
ristölaautakunta
Pohjoisen Keski-Suomen ympä- § 93
ristölaautakunta

30.09.2025

10.12.2025

Vuoden 2025 talousarvioon tehdään muutosehdotus tämän osalta siten, että ympäristönsuojelun toimintamenot kasvavat 11 600 euroa (palkkakulut 9 500 €, palkkojen sivukulut 2 400 €, palvelujen ostot 2 500 €, maksutuotot 2 800 €). Kustannuslisäys tarkoittaa Saarijärven kaupungin osalta noin 3 500 euroa, Viitasaaren kaupungin osalta noin 3 000 euroa, Pihtiputaan kunnan osalta noin 2 200 euroa sekä Kinnulan, Kannonkosken, Kivijärven ja Kyyjärven kuntien osalta 600–800 euroa.

- - -

Ympäristöpalvelujen palvelualuejohtaja antoi kokouksessa seuraavan päätösehdotuksen:

Asia poistetaan kokouksen käsittelystä jatkovalmistelujen vuoksi.

Päätös

Lautakunta päätti, että asia poistetaan kokouksen käsittelystä esittelijän ehdotuksesta.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölaautakunta 10.12.2025 § 93
535/01.01.00/2025

Asian poistettiin esittelijän ehdotuksesta ympäristölautakunnan kokouksen 30.9.2025 esityslistalta. Poistamisen syynä oli ympäristöpalvelujen palvelualueella 6.10.2025 käynnistetyt yhteistoimintaneuvottelut. Viitasaaren kaupunginhallitus vahvisti neuvottelujen lopputuloksen kokouksessaan 17.11.2025 ja neuvottelut ovat päättyneet. Neuvotteluiden lopputuloksella ei ole vaikutusta perustettavaksi esitettävään ympäristösihteerin määräaikaiseen virkaan ja asia voidaan nyt käsitellä ympäristölautakunnassa.

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristöpalvelujen ympäristönsuojelun henkilöstöresurssi oli vuoteen 2024 saakka 2 htv:ta. Kun Saarijärven kaupunki liittyi yhteistoiminta-alueeseen 2025 vuoden alusta, yksi virka siirtyi Pohjoisen Keski-Suomen ympäristöpalveluihin, jolloin yhteistoiminta-alueen htv-määrä on nykyisin 3. Ympäristönsuojelun valvontaresurssi on jo ennen liittymistä ollut hyvin niukka, eikä mm. ympäristönsuojelun edistämistehtäviä tai suunnitelmallista valvontaa ole tehty käytännössä lainkaan eikä niitä voida tehdä uudessakaan resurssitilanteessa.

Ympäristöministeriön ympäristövalvonnan ohjeessa sanotaan seuraavaa (Ympäristöhallinnon ohjeita 2/2016, Ympäristövalvonnan ohje):
"Valvontaan käytettävät resurssit tulee mitoittaa tarvetta vastaavaksi. Käytössä olevien voimavarojen arvioinnissa ja valvonnan mitoituksessa tulee huomioida myös valvontaa tekevän henkilöstön muut tehtävät. Määräaikaistarkastuksiin voidaan mitoittaa vain osa henkilöstön valvontaan

Pohjoisen Keski-Suomen ympä- § 58
ristölautakunta
Pohjoisen Keski-Suomen ympä- § 93
ristölautakunta

30.09.2025

10.12.2025

käytössä olevasta työpanoksesta sillä valvontaan sisältyy myös muita tarkastuksia sekä muun muassa raporttien ja tarkkailutulosten tarkistamista.” Pohjoisen Keski-Suomen ympäristöpalvelujen ympäristönsuojelun suunnitelmallinen valvonta vaatisi vuosittain yksinään 327 työpäivää eli 1,5 htv:n resurssin perustuen valvontakohteiden määrään ja valvontasuunnitelmassa esitettyyn valvontakohteiden luokitukseen ja tarkastustiheyteen. YM:n valvontaohjeen mukaan valvontaohjelman mukaiset tarkastukset saisivat viedä enintään 25–30 % valvojan resursseista, mikä tarkoittaisi ympäristönsuojelun kokonaisresurssitarpeena Pohjoisen Keski-Suomen ympäristöpalveluissa 5–6 henkilötyövuotta.

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristöpalveluissa on ympäristönsuojelussa vuonna 2025 ollut resurssivajaus yhteensä noin 0,26 htv:ta. Vajaus on ajoittunut elokuun ja joulukuun väliselle ajalle siten, että koko aluetta on hoidettu pelkästään kahden viranhaltijan toimesta noin 2,5 kuukautta. Tämä on aiheuttanut lupa- ja valvonta-asioiden nopeaa ja merkittävää ruuhkautumista ottaen huomioon jo olemassa olleen jonon. Asiakkailta on tullut palautetta asioiden käsittelyn viivästymisestä.

Käsittelyjonossa on mm. maa-aines- ja ympäristölupia, eläinsuojailmoituksia ja erilaisia rekisteröintejä. Luvan-, ilmoituksen- ja rekisteröinninvaraisten kohteiden valvonta laahaa vuosia jäljessä. Esimerkiksi vesihuollon liittämiselvöllisyyden vapautushakemuksia on vireillä noin 40 ja viimeisin, josta on päätös tehty, ehti olla vireillä yli kaksi vuotta. Jätehuoltoviranomaisen keväällä 2024 ympäristönsuojeluviranomaiselle ilmoittamien jätehuollon liittämiselvöllisyyden valvontapyyntöjen käsittely on edelleen osittain kesken.

Hallintolaissa on annettu säädökset asian käsittelyä koskevista yleisistä vaatimuksista. Pykälän 23 mukaan asia on käsiteltävä ilman aiheutonta viivytystä ja asianosaiselle on pyynnöstä esitettävä arvio päätöksen antamisajankohdasta. Pykälän 23 a mukaan viranomaisen on määriteltävä toimialansa keskeisissä asiaryhmissä odotettavissa oleva käsittelyaika sellaisille hallintopäätöksellä ratkaistaville asioille, jotka voivat tulla vireille vain asianosaisen aloitteesta. Koska ympäristö- ja maa-aineslupien käsittelyä on Pohjoisen Keski-Suomen ympäristöpalveluissa priorisoitu, on niiden käsittelyssä aiemmin päästy likimain yhdeksän kuukauden käsittelyaikaan (mikäli hakemuksessa ei ilmene täydennystarpeita tai muuta poikkeavaa). Tämänhetkisessä resurssitilanteessa käsittelyajaksi arvioidaan keskimäärin 12 kk. Ympäristö- ja maa-aineslupapäätöksiä ei ole pystytty valmistelemaan lautakunnalle elokuun kokouksen jälkeen. Vertailun vuoksi valtion lupaviranomaisen käsittelyaika on tällä hetkellä keskimäärin 10–11 kk. Kuntaliiton ympäristönsuojelun hallintokyselyn 2025 alustavien tulosten mukaan 20 000–50 000 asukkaan yksikköjen keskimääräinen ympäristö- ja maa-aineslupien käsittelyaika on noin kuusi kuukautta. On myös huomattava, että resurssivaje vaikuttaa tulojen kertymiseen ja sitä kautta aiheuttaa tulonmenetystä.

Pohjoisen Keski-Suomen ympä- § 58
ristölautakunta
Pohjoisen Keski-Suomen ympä- § 93
ristölautakunta

30.09.2025

10.12.2025

Pahoin ruuhkautuneen tilanteen vuoksi, vaikka henkilöresurssi palautuisi takaisin 3 htv:hen vuoden alusta, tasapainoon ja kohtuullisiin käsittelyaikoihin ei ole mahdollista päästä ilman ruuhkanpurkuresurssia. Kun ruuhkaa saadaan riittävästi purettua, on mahdollista tarkastella henkilöstöresurssin tarvetta uudelleen. Koska Laukaan yhteistoiminta-alueen kanssa on käynnistetty liittymisneuvottelut, on myös tarkoituksenmukaista, että lisäresurssi perustetaan määräaikaisena ja mahdollisen liittymisen yhteydessä henkilöstöresurssin tarvetta tarkastellaan kokonaisuutena. Virka perustettaisiin ajalle 1.1.2026–31.12.2026.

Määrärahat on varattu talousarvioon 2026. Viran nettokustannukset vuodelle 2026 ovat noin 65 450 € (palkka- ja sivukulut 74 600 €, palvelujen ostot 7 850 €, tulonlisäys 17 000 €).

Lisätiedot: Ympäristöpalvelujen palvelualuejohtaja Sari Flyktman, puh 044 459 7385

Päätösehdotus

Ympäristöpalvelujen palvelualuejohtaja:

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta päättää perustaa määräaikaisen kokoaikaisen ympäristösihteerin viran. Virka perustetaan määräaikaisena ajalle 1.11.2025–31.12.2026. Ennen määräaikaisuuden päättymistä tarkastellaan resurssitarvetta uudelleen.

- - -

Palvelualuejohtaja korjasi kokouksessa päätösehdotusta siten, että määräaikainen virka perustetaan ajalle 1.1.2026–31.12.2026.

Päätös

Ympäristölautakunta päätti perustaa määräaikaisen kokoaikaisen ympäristösihteerin viran. Virka perustetaan määräaikaisena ajalle 1.1.2026–31.12.2026. Ennen määräaikaisuuden päättymistä tarkastellaan resurssitarvetta uudelleen.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Ote sopijakunnat, Viitasaaren hallintopalveluiden palvelualuejohtaja

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristö- § 94
lautakunta

10.12.2025

Päätös maa-ainesten ottamistoiminnan keskeyttämisestä / Koiraharjun sora-alue 729-413-17-47, Saarijärvi

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta 10.12.2025 § 94
432/11.01.00.01/2025

Maa-ainesten ottoalueella, joka sijaitsee kiinteistöllä Koiraharjun sora-alue 729-413-17-47, Saarijärvi, on havaittu, että maa-aineksia on otettu ottosuunnitelman mukaisen alueen ulkopuolelta. Alueella on Saarijärven kaupungin ympäristösihteerin päätöksellään 16.5.2016 § 2 myöntämä lupa maa-ainesten ottamiseen.

Ympäristösihteeri on käynyt alueella tarkastuksella 5.11.2025. Tarkastuksella on voitu todeta, että ottamistoimintaa on tehty ottosuunnitelman vastaisesti ottoalueen rajojen ulkopuolisilta alueilta. Tarkastuksella ei ole voitu arvioida oikeudetta otetun maa-aineksen määrää. Ottamistoimintaa on alueella ollut viimeksi vuonna 2022, jolloin ilmakuvatarkastelun perusteella myös ylitys on todennäköisesti tapahtunut. Toiminnanharjoittajalta on pyydetty selvitystä ottoalueen ulkopuolelta otetun aineksen määrästä määräajalla 30.1.2026.

Oheismateriaali:

- Sijaintikartta
- Tarkastusmuistio 5.11.2025 (sähköpostitse)
- Ilmakuvat koiraharjun sora-alueelta 2022 ja 2024 (esitettiin kokouksessa).

Lisätiedot: Ympäristösihteeri Ilari Patamaa, puh. 044 4598 390

Päätösehdotus

Ympäristöpalvelujen palvelualuejohtaja:

Ympäristölautakunta päättää keskeyttää maa-ainesten ottamisen (lupapäätös Saarijärven kaupungin ympäristösihteeri 16.05.2016 § 2) kiinteistöllä Koiraharjun sora-alue 729-413-17-47, Saarijärvi. Keskeyttäminen koskee myös alueella sijaitsevia, jo otettuja varastokasoja. Päätös on voimassa siihen saakka, kunnes ottoalueen ylityksestä on saatu selvitys ja ottoalueen ylittämisen korjaamiseksi tehtävistä toiminista määrätty.

Perustelut

Koska ottamista on alueella toteutettu ottosuunnitelman mukaisen ottoalueen ulkopuolelta, on ottaminen keskeytetty lupa-alueella. Alueella on laiminlyöty ottosuunnitelman noudattaminen, jolloin maa-ainelain 15 §:n mukaisesti ottaminen voidaan keskeyttää. Määräys ottamisen keskeyttämiseksi on ulotettu koskemaan alueelta jo otettujen maa-ainesten varastokasoja. Ottamisen keskeyttäminen on alueella tarpeen, jotta voidaan selvittää ottoalueen ylityksen laajuus, sekä tarvittavat korjaustoimet. Alueella olevien valmiiden varastokasojen käyttö on keskeytetty, koska on mahdollista, että aineksia joudutaan hyödyntämään alueen palauttamiseksi luvan mukaiseen tilaan.

Pohjoisen Keski-Suomen ympä- § 94
ristölautakunta

10.12.2025

Päätöksen maksullisuus

Päätöksestä peritään maa-ainestaksan 6.1 kohdan mukaisesti valvontaviranomaisen tai sen määräämän viranhaltijan tekemästä maa-ainesten oton keskeyttämispäätöksestä 290 €.

Sovelletut oikeusohjeet:

Maa-aineslaki 555/1981 § 4b, 14, 15

Ympäristölautakunnan maa-ainestaksa 4.3.2025 § 10

Muutoksenhaku:

Tähän päätökseen saa hakea valittamalla muutosta hallintotuomioistuimelta noudattaen, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään. Päätökseen liitetään valitusosoitus

Päätös

Hyväksyttiin. Lisäksi lautakunta merkitsi tiedoksi Hokkasen Betonituote Oy:ltä 9.12.2025 saapuneen kirjeen.

Muutoksenhaku

Hallintovalitus

Toimenpiteet

Ote luvanhaltija (todisteellinen tiedoksianto)

Pohjoisen Keski-Suomen ympä- § 95
ristölautakunta

10.12.2025

Ilmoitusasiat / Ympäristönsuojelu

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta 10.12.2025 § 95
8/00.01.02/2025

1.

Ympäristösihteeri I

- Viranhaltijapäätös 22.10.2025 § 14 / Rakennuksen hävittäminen
polttamalla, Kannonkoski.

2.

Ympäristösihteeri II

- Viranhaltijapäätös 6.10.2025 § 12 / Vapautus vesihuoltolain mukaisesta
liittämisvelvollisuudesta/ Haapasaarentie 12, Viitasaari

Lisätiedot: Ympäristöpalvelujen palvelualuejohtaja Sari Flyktman,
puh. 044 459 7385.

Päätösehdotus

Ympäristöpalvelujen palvelualuejohtaja:

Lautakunta merkitsee ilmoitusasiat tiedoksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 83, § 84, § 90, § 91, § 92, § 95

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 85, § 86, § 87, § 88, § 89, § 93

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimus on toimitettava Viitasaaren kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa *asianosaisen* katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusanajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Viitasaaren kaupunginhallitus.

Kirjaamon yhteystiedot:

Viitasaaren kaupunki

Postiosoite: Keskitie 10, 44500 Viitasaari

Käyntiosoite: Keskitie 10, 44500 Viitasaari

Sähköpostiosoite: viitasaaren.kaupunki@viitasaari.fi

Puhelinnumero: 014 459 7411

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 9 - 15.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Viitasaaren kaupungin kirjaamosta.

Pöytäkirja on 16.12.2025 viety nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon.

Päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi sähköpostilla, joka on lähetetty 16.12.2025.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 94**VALITUSOSOITUS**

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään. Viranomaisen saa hakea muutosta valittamalla myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on luovutettu asianosaiselle tai hänen lailliselle edustajalleen.

Postitse saantitodistusta vastaan lähetetystä asiakirjasta katsotaan asianosaisen saaneen tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana.

Käytettäessä todisteellista sähköistä tiedoksiantoa päätös katsotaan annetun tiedoksi, kun asiakirja on noudettu viranomaisen osoittamalta palvelimelta, tietokannasta tai muusta tiedostosta.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna

Käyntiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna

Sähköpostiosoite: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Faksinumero: 029 564 2269

Puhelinnumero: 029 564 2200 (vaihde)

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);

2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);

3) vaatimusten perustelut;

4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;

2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;

3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy [Tuomioistuinlaitoksen sivustolta](#).

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Viitasaaren kaupungin kirjaamosta.

Postiosoite: Keskitie 10, 44500 Viitasaari
Käyntiosoite: Keskitie 10, 44500 Viitasaari
Sähköpostiosoite: viitasaaren.kaupunki@viitasaari.fi
Puhelinnumero: 014 459 7411

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 9 - 15.